

Menneskehjeter

FORTÆLLINGER

***ELISABETH
SCHØYEN***

FYRSTINDE GONZAGA

KØBENHAVN FREDERIKSBERG
BIBLIOTHEKS FORLAG
1914

INDHOLD:

Ejnar Qvam
En i to
To Brødre

A/S. I. Blædel & Co. — København.

EJNAR QVAM

Bedstefars gamle Træ. Han havde
selv plantet det i et Hjørne af Haven.

Han var i flere Aar kommen op til Norge som Skipper paa et hollandsk Fartøj og havde endelig slaaet sig ned for at drive Fiske. Spekulationerne var lykkedes, Huset bygget og Haven anlagt. Træer og Blomster! For en overdaadig Luksus her paa disse ubarmhjertigt nøgne Holmer, hvortil Befolkningen klamrede sig med sine beskedne Boliger!

Bedstefars gamle Træ. Ja, det var Havens Stolthed. Den tykke, knudrede Stamme stod mørk og urokkelig som den Klippe, hvori den havde presset sig ned. Højere op svingede Grenene sig udover i et bredt, mægtigt Favntag. Denne Aabning var udfyldt af et Stenbord og nogle smalle Bænke, spigrede fast til de vældige, lunefulde formede Grene. Her var Styrke til at bære. Thi deres Kraft var øget i stadig Kamp med Vestenvinden, som strøg ind fra det nære Hav.

Hun sad deroppe paa Bænken med en opslaaet Bog i Haanden. Den slanke, smidige Figur støttede sig ind imod Træet, og Legemets Bøjning dannede en blød, bølgende Linje. Det ovale Ansigt var blegt. En ejendommelig varm og farvemættet Blegthed. Og de fugtige Læber havde samme dæmpede Farve, men

Side 8

med en længselsyg Blødhed i Formen. De dybblaa Øjne laa roligt, vemodsfulte bag de mørke Fryndser.

Haanden, hvori Bogen hvilte, var smal og hvid. Fingrene spidse. Den gav under Berøreisen en Fornemmelse af Atlask. — Det graagule Haar laa samlet i et violet Chenillenet, som hang ned over Ryggen i harmonisk Samklang med

den lysegraa Uldkjole.

Det var en af disse lummerhede Dage, som Aprils vekslende Stemninger undertiden kan fremvise, endskønt Sneen endnu ligger fast over Aasryggen, og Natten tiliser Render og Vandpytter. De store Skyfloker sejlede sønderrevne og fantastisk formede hen gennem Himmelrummet. Mellem deres aabne Revner saaes hist og her nogle lysere Punkter, som straks formørkedes paany.

Nedenunder i Haven var Tjenestegutten i fuldt Arbejde med at spade op, rage og plante. Den omvæltede, fugtige Jords Aande var fuld af skarpe, kvælende Stoffe. Asta stønnede, som om hendes Lunger sammensnøredes. Men det varede bare et Sekund, saa var det atter strøget bort.

Han kom opad den smalle, stenede Gang, som skilte de to Ejendomme, og traadte ind gennem den hvidmalte Port. Han skottede op i Træet, saa ned paa Arbejdsmanden. Derefter løftedes Blikket paany, mens han drejede paa en dybrød Rose. Det var en Gave fra en af Damerne i Sidehuset.

Nogle Øjeblikke efter for Blomsten gennem Luften og laa ved hendes Fødder.

Hun udstødte et let Skrig, saa ned i Haven og

Side 9

bøjede sig saa frem efter Rosen. Dens Duft var krydret, langsomt berusende! Hun blev ikke træt af at indaande dens Aroma, og mens hun halvt bortvendt sænkede Hovedet, skjultes Kindernes hurtige Farveveksling.

Maa jeg komme op? — raabte han nedenfra.

Ja, vær saa god! — svarte hun med et lyst Smil og en let Dirren i Stemmen.

Han sprang opad Trappen og stod nu ligeoverfor hende, idet han ærbødig blottede sit Hoved. Haaret var sort og glat tilbagestrøget. Under de skarpe, buskede Bryn funkledede et Par brune Øjne med stærk Glans.

Som sædvanlig, læser Poesi, drømmer og beundrer Naturen! — ytrede han, idet han tog Plads paa Bænken ved hendes Side.

Naturen, ja — svarte hun — hvor den er dejlig! — og hun vendte sig og pegte ud mod den store, glinsende Havflade. Det var saa godt at finde noget at tale om for at kunne skjule den Forlegenhed, hvori hans Nærværelse satte hende.

Fra Stedet, hvor de sad, kunde de se ned over Øen med de mange gule og hvidmalte Træhuse. Der laa Havnen med de hundreder af Baade, Sildejagter og Langfartskibe og saa Søen med de talrige Holmer og Skær.

De vældige Skymasser havde samlet sig. De var flydte over i et ensformigt Slør, der hængte ned over Horisonten ligesom i Trang til at forene sig med den blaagraa Røg, som steg op der længst ude.

Side 10

Men med Et begyndte det at lysne bag det dunkelgraa Hvælv. Sollegemet traadte frem, mægtigt, rødgult. De omliggende Skyer funkledede som glitrende Guld. De violette Flekker fik Kanter af Gyldengult og Purpur. Og bag Taagemassen, som laa nærmest Horisonten, luede et Hav af røde Flammer.

Solen var nede. Farvenuancerne tabte i Styrke. Overgangene blev

mindre bratte, indtil alt smeltede sammen i et mildt, rosenrødt Skær.

Alt det skabte, Søen, Træerne, hver en Sandplet og hvert et Straa havde genspejlet sin Del af Himmelens Pragt. Men nu, da Solen var borte, laa Jorden pludselig tusmørkeagtig under den endnu lysende Himmel: Træernes Kroner tegnede sig som spøgelsesagtige Silhouetter imod Luften; — — Græsset og Buskene syntes ens graablaa.

Vi faar vist Uvejr i Morgen — sagde hun — Betyder det ikke Uvejr, naar Solen synker ned i Skyerne? —

Hun talte uden at tænke ved sine Ord.

Jo, det skal betyde Uvejr! — svarte han ligeledes aandsfraværende.

Han bøjede sig henimod hende og tog Blomsten, som laa paa hendes Skød. Han begyndte at rive løs Bladene.

Naar De vidste — sagde han — hvor ofte jeg har tænkt paa Dem dernede i Kristiania. Jeg har skrevet en Mængde Breve til Dem. . . .

Saa? Dem har jeg aldrig modtaget.

Nej, det er vel rimeligt det — sagde han — for

Side 11

de blev aldrig afsendte. Jeg syntes, jeg engang maatte skrive til Dem om noget, som De nok har forstaaet....

Hun smilte kun, men svarte intet.

Han skottede ned i Haven. Gutten havde forladt sit Arbejde. Grenene skyggede for Nabohusets Vinduer. Hvem skulde vel ogsaa bryde sig om de to Væsner, som sad højt oppe i det gamle Træ? — .....

Det lange, etetages Træhus med den brede Stentrappe laa ikke langt fra Landgangsbroen. Her var bredt Omsyn over Havet og de andre tre Øer, hvorpaa Staden var bygget. Men til højre og venstre stængtes Synet af de høje, rødmalte Træhuse, hvor Fisken lagdes i Tønder og opbevaredes.

Morten Bønne kom netop vandrende opover fra sit Kontor. Det var en undersætsig, bredskuldret Mand med svære Hænder og Fødder. En lidt slæbende Gang og vuggende Hoftebevægelser.

Han havde allerede lagt Haanden paa Trappens Rækværk og løftet den ene Fod for at gaa op, da han forbavset holdt inde.

Hvad.... hvad.... hvad behager? Kom ikke hans Datter der omkring Hjørnet — Haand i Haand med Ejnar Qvam?

Og Morten Rønne blev staaende med Munden vidt

Side 12

aaben, saaledes, at den store Fortand stak endnu længere frem og mindede om Elefantens Hugtand.

Hvad... . hvad. . . hvad behager? — gentog han, da det unge Par et Øjeblik efter stod lige foran ham.

Om De ikke har noget imod det? — henvendte Ejnar sig til den gamle Skibsreder.

Der er da vel ikke Tale om det, som kaldes Forlovelse? I har da vel ikke været gale nok til noget saadant?

Jo, netop! — svarte den unge Mand smilende og saa bort paa Asta, hvis Øjne straalte i stille Fryd.

Men saa kom da ind! — sagde Morten Rønne — Det kommer jo

over en som Storm paa Solskinsdag!

—

En halv Times Tid senere var Sagen ordnet og den unge Student modtaget som Svigersøn i Huset.

Morten Rønne havde »raadført sig med sin Kone«, som han altid udtrykte sig. Men de, der var kendte med Forholdene, vilde vide, at »Raadslagningen« kun bestod i, at Rønne talte, og Fruen sagde: ja, ja, det har du Ret i! Jeg kunde kanske synes; men nej, du forstaar naturligvis den Sag langt bedre! —

Saa ind med Vinkaraflen da, Mutter! — befalede Rønne sin trivelige Egtefælle — Lad os ligesaa godt drikke paa det straks! —

Vinen blev baaret ind i Storstuen. Det var et langt, lavloftet Rum med tunge, klodsede Mahognimøbler, stivt opsatte langsmed Væggene.

Forældrene klinkede med de nyforlovede, og efterat

Side 13

Rønne havde tømt det tredje Glas Sherry, smilte han veltilfreds og nikkede til sin Svigersøn:

Du har saamænd skudt Papegøjen! — sagde han — Naar jeg nu ser paa dig, hvor du staar der med skinnende Linned og Studentereksamen paa Ryggen, saa er det nok lidt underligt at tænke tilbage paa din Far.

Han stakkar begyndte som en laset Fiskergut derude fra Edøen.

Ejnars skarpe Øjenbryn trak sig lidt sammen. Der kom en liden Rynke øverst over Næsen.

Fru Rønne hostede betydningsfuldt, og Asta udbrød:

Nej, Far da! —

Men Rønne mærkede intet. Han var i det hele taget aldrig vant til at

høre paa sin Familjes Bemærkninger. Han satte sig med et tungt »Puh!« i Rørstolen ved Siden af det runde Bord, nippede atter til sit Glas og fortsatte:

Og naar jeg tænker paa, at gamle Ola Qvam sidder vel fortøjret som Opsynsmand ved en af mine største Fiskehavne, og at Sønnen hans er avanceret til Lem af Principalens egen Familie — da, ja, da maa jeg virkelig sige, at Livets Tilskikkelser er vidunderlige!

Ja, vidunderlige! — istemte Fru Rønne, idet hun foldede de fede Hænder.

Men naar jeg nu har bekostet din Uddannelse, er det jo ogsaa noksaa rimeligt, at vi selv høster Renterne deraf — fortsatte Rønne — Og naar du

Side 14

engang faar dig et Præstekald, saa kan jo alt lade sig noksaa bra.... Saa bliver Asta Embedsfrue.... og det er jo igrunden det sikreste.... Især naar Svigerfar staar bag og kan støtte Huset.

Den unge Mand saa ud, som om han havde Lyst til at gøre Indsigelser imod den Maade, hvorpaa Morten Rønne mindede ham om sine Velgerninger. Men et Blik fra Asta holdt ham tilbage.

Nu kom de andre Søkende gaaende, smuttende, stormende ind gennem Stuens tre Døre. Det var ni i Tallet. Gutter og Piger, alle yngre end Asta. Alle skulde de høre Nyheden og lykønske Søsteren og Ejnar, som de kendte saa godt fra før. Som Gut havde han nemlig arbejdet paa Morten Rønnes Kontor, og først sent havde han med Understøttelse fra sin Principal faaet Anledning til at opfylde sit Ønske at

studere.

Morten Rønne, som ikke havde den fjerneste Anelse om at have ytret et eneste saarende Ord, rejste sig straks efter og gik ud. Han sad aldrig rolig mere end nogle Minutter ad Gangen. De mindre Søkende trak sig ogsaa tilbage under Følelsen af, at der var sket noget ualmindelig stort i Familjens Liv — og de to blev ene tilbage.

Ejners Ansigt lyste op, og Folden mellem Øjenbrynene forsvandt. De glattedes ud alle disse Tilværelsens mørke Punkter, hvoraf han allerede havde kendt saa mange og deraf de allertyngste. Han var jo opvokset paa en ensom Fiskerholme langt ude i Havet. Faderen havde været haard og streng. Mode-

Side 15

ren var bleven sindssyg i en ung Alder, og Ejnar var kommen til Verden under denne hendes Sygdom. Men, som sagt, alt forsvandt under den første Storm af Lykke.

De sad i et Fartøj med skinnende Sejl og styrede ud over det uendelige Hav. Bort fra hele Menneskeheden med dens tunge, hverdagslige Stræv. Ud mod en lykkeligere Verden, Løfternes, Drømmenes evigt unge Land. Her var der Spl, Blomsterduft og Sang i Luften og af menneskelige Væsner kun to.

Side 16

Tre Aar gik hen. Han var i Hovedstaden i al denne Tid og

forberedte sig til Embedseksamen. Hveranden Dag gik der Brev frem og tilbage med samme Hovedindhold, med Udgydelse af Følelser, Forsikringer og Løfter. Endelig var han færdig og vendte Kursen hjemad.

Det var henved Jul. De golde Øgrupper laa dækkede af Sne, skinnende hvide. De sparsomme Træer, plantede af kærlige Hænder, stod med sine bladløse Kroner spøgelsesagtigt blaasorte, brungraa eller rødviolette op imod den tindrende klare Luft.

Asta sad i den lave, guldrandede Gyngestol midt i den lille Stue ved Siden af Salen. Hun heklede paa et blaat Tørklæde. Foden skubbede til Nøstet, som trillede hen under Bordet ved hendes Side.

Solen kastede sine gule Straaler ind gennem det lave, otterudede Vindu. De kærtegnede hendes rene Profil, badede sig i det blonde Haar og strøg sig lunt nedover den mørkeblaa Kjole. De blaa Aarer syntes tydelig under Haandens hvide Hud, og mellem Fingrene var der et fint, rosenrødt Skær.

Stolen gyngede sagte frem og tilbage, mens hun

Side 17

hørte med et lidt skelmsk Smil paa sin Forlovedes Tale.

Han gik med Hænderne paa Ryggen frem og tilbage paa Gulvet.

Jeg kan ikke like denne Doktor — sagde han — Jeg siger det ligefrem. Hvorfor i al Verden skal han ogsaa rende her i Huset hver Dag?

Det er for Mors Skyld, ved du jo. Hun er saa taknemlig, fordi han kommer her ofte. Hun paastaar, at hans Selskab virker ligesaa

beroligende som hans Piller.

Aa, jeg har stærk Mistanke om, at der er noget ganske andet, som trækker ham hid — svarte Qvam — Jeg har aldrig hørt Tale om, at Læger daglig tilser Patienter, som bare lider af Nervøsitet. Det skal ingen faa indbildt mig. — — — Det er en kendt Sag, at den Slags Historier kureres bedst uden Doktor og Medicin.

Hvor haard du er, Ejnar! — udbrød hun med et let Strøg af Bebrejdelse.

Er jeg haard, fordi jeg bruger mine Øjne? — svarte han — Ved du, Asta, at den Mand allerede er meget ilde set heroppe, fordi — — — Aa ja — den Slags Historier passer ikke for dine Øren. — Men jeg kunde nok have Lyst til at fortælle dig, at han er en temmelig løs Person.

Men, kære Ejnar, hvad vedkommer da det mig? Jeg kan da umulig nægte ham at komme her i Huset, naar Far og Mor indbyder ham! —

Ejnar standsede foran hende og gjorde Mine til

Side 18

at ville svare. Men i det samme hørtes Skridt og Stemmer inde i Spisestuen, hvortil Døren stod aaben. Et Øjeblik efter stod den omtalte Person ligeoverfor dem, ledsaget af Aastas Forældre.

Et Glas Vin, et Glas Vin, kære Hr. Doktor? — udbrød Rønne og slog ham venskabelig paa Skulderen.

Fruen vendte sig ilsomt for at hente Vinen, mens Doktor Wang nærmede sig Asta og rakte hende sin hvide, magre Haand.

Her er den tyske Roman, som vi talte om forleden Aften! — sagde

han og lagde en tyk Bog paa Bordet.

Tusend Tak! Men De er da altfor opmærksom! — svarte hun — Jeg er rent skamfuld. Har De da virkelig skrevet efter den bare for min Skyld?

Ja, naturligvis! — sagde han — Det var mig en sand Fornøjelse at kunne vise Dem den lille Tjeneste. Jeg haaber, De vil finde den underholdende.

Doktor Wang var en liden, bleg Mand paa henved tredive Aar. Magert Ansigt og lidt udstaaende, underløbne Øjne af en blaagrøn Farve. Omkring Øjne og Mundviger saas enkelte Rynker. Trækkene var spidse og afpillede.

Han tog Plads i den højryggede Sofa med det brune Damaskesbetræk og svarte paa Gamlingens Spørgsmaal. Men hans forskende Blik søgte uafslædt at møde hendes, som om han vilde udgrunde og opdage hende.

Ejnar havde gengældt Doktors Hilsen med iøjne-

Side 19

faldende Kulde. Og da Asta paany tog Plads i Gyngestolen, gik han sin Vej uden at have ytret et eneste Ord.

Hun rejste sig og skyndte sig efter ham; men da hun kom ud i Forstuen, var han allerede borte.

Den unge Pige fornå et trykkende Ubehag. Betænksom og stille gik hun opad Trappen, som førte fra Forstuen til Soveværelserne i anden Etage.

Imidlertid bragte Fru Rønne et Bret med Vinkaraffel og Glas til Herrerne.

Skaal, kære Doktor, og velkommen i vor Stad og i vort Hjem! — sagde Rønne og klinkede — Aa ja, den Lektie har jeg nu gentaget

saa mangfoldige Gange i de Par Maaneder, De har tilbragt her.

Tak, Tak! — svarede Doktoren og nippede til Glasset.

Men ser De, det er nu, fordi vor By trængte saa Guds jammerlig til en dygtig Læge — — — lidt frisk Blod i det gamle Kram.

Det er Nervesygdommene, som jeg specielt har studeret baade herhjemme og i Udlandet — forklarte Doktoren — De er det nittende Aarhundredes Farsot....

Ja, Gud lønne Dem for det! — udbrød Fru Rønne — Ak, mit Hoved — — — mine Arme og min Ryg! — — — Jeg tror virkelig, jeg har Hovedpine over hele Legemet!

Sig mig, har ikke Qvam ogsaa et nervøst Temperament? — spurgte Doktoren pludselig med en betænksom Mine.

Side 20

Ejnar? — udbrød Egteparret overrasket — Nej, han er saamænd stærk som et Fjeld!

Hvid og rød som en fjortenaars gammel Gut! — tilføjede Fruen.

Aa, aa — mumlede Lægen — Ansigtifarven er ikke altid noget Bevis. — Han forekommer mig lidt kort for Hovedet — — — Opfarende — — — Urolig. Var ikke Moderen i et Sindssygeasyl, da han kom til Verden? — —

Jo, Jo, ganske rigtig! En sørgelig Historie! Derfor har ogsaa Morten Rønne taget sig af Gutten.

Men De ved vel, det er arveligt? — spurgte Doktor Wang langsomt og roligt. — Et Barn, født af en sindssvag Mor, maa utvivlsomt bære Sygdomsspiren i sig.

Du store Gud! — udbrød Fru Rønne — Hvor De forfærder os!

Skulde det være muligt?

Nej, om jeg kan tro det! — svarte Rønne hoveddrystende — Ejnar regner som den mest glimrende Mathematiker. Og det kræver min Sandten en klar Hjerne.

Jeg nævnte ikke andet end Spiren — sagde Lægen med samme uforstyrrelige Ro — Om den udvikles eller ikke, det komme i saadanne Tilfælde mest an paa tilfældige Livsforhold.

Han tømte Glasset og rejste sig for at sige Farvel. Endskønt ny i Staden havde Wang allerede hele sin Dag optaget, og det var derfor ikke paa mange Steder, han gav sig saa god Tid som her.

Side 21

Men da han var gaaet, blev Morten Rønne siddende stille, hjemsøgt af en uhyggelig Tanke:

Er Galskab virkelig arvelig? — udbrød han — Og saa skulde vi gaa hen og kaste vort Barn ind i slig en Risiko.

Fruens kobberrøde Ansigt var ogsaa bleven gulblegt. Men saa fik hun en lys Tanke: Det er vist bare noget moderne Videnskabskram, noget, som han har hørt dernede i Udlandet. Men man bør da vogte sig for at være altfor lettroende ogsaa. Husker du Magnetisøren, som var heroppe forrige Aar, og som indbildte os, at han talte med Aander?

Men, kære Lina, du taler da rent bort i Væggen! Tror du, Magnetisme og Arvelighed er det samme, du? — Men nu gaar jeg ned paa Kontoret, Farvel da, Vennen min! —

Alle de lavloftede Rum i første Etage var oplyste. Gæsterne trak sig ud og ind. I Salen dansede de unge

til Musik af en pibende Violin, et Horn og en Kontrabas.

I det inderste Værelse sad de ældre Herrer omkring Punschebollen, ved Whistbordene eller med Piber i Munden og diskuterte om Kommuneanliggender. Skibsbyggeri og Fiske.

Aftensmaaltidet var allerede forbi, Lystigheden stegen efter den rigelige Forsyning af Spise og Drikke.

Qvam kom fra Balsalen. Han havde en tvær, misfornøjet Mine og gik langsomt ud imod det bagerste

Side 22

Rum. I Døraabningen mødte han Værten, hvis fede Ansigt var opsvulmet og rødt.

Nu, danser du ikke? — sagde han til Svigersønnen — Du ser ikke videre lystig ud. . . Asta er vel optaget af Doktoren, kan jeg tro?... Vakker Kar, den Doktoren! Fine Manerer!.... Vel muligt! — svarte Ejnar.

Rigtig en Mand for Asta — vedblev Morten Rønne.

Ejnar rettede sig iveau og stirrede paa den talende, der øjensynlig havde faaet et Par Glas for meget, og hvis Aabenhjertighed altid plejede at stige med Rusen.

Vel betænkt er det drøjt, at vi skal have hele Slægten hængende paa os, fordi din Far var i min Tjeneste, og....

Rønne! — afbrød Ejnar med truende Mine. Aarerne svulmede i hans Tindinger.

En slig Theolog, som hjælpes frem til Studeringen, fordi han ikke ejer ti Øre! .... Og saa Sindssygdом i Slægten....!

Ejnar støttede sig op imod

Væggen, og hans Hænder knyttede sig som i Krampe. Sindssygd om i Slægten? — gentog han — Frygter De kanske?....

Ja, saamænd gør jeg saa! — svarte Rønne hensynsløst — Det skal jo arves, hører jeg. Og en Far maa vel have Lov til at væрге sit eget Barn imod Ulykken?....

Ulykken? — Væрге hende mod Ulykken? — Ejnar trak Vejret dybt....

Side 23

Denne Doktor Wang er en prægtig Kar! — vedblev den gamle — Og en slig fin Slægt!

En ældre Skibsreder afbrød dem, og mens de to Venner begyndte at tale om Forretninger, trak Ejnar sig langsomt tilbage.

Han nærmede sig Salen, hvor Doktoren netop dansede rundt med Asta.

Her blev han staaende og lænede sig op imod Dørstolpen. Han stirrede efter hende. Ak, hvor havde han længtes fra han var Gut til hende, dette fine, skære Væsen, som dengang stod for ham lig Prinsessen i Eventyret! Hun var jo den rige Mands Datter. Han en fattig Gut, som levede paa hendes Fars Barmhjertighed. I Ønsket om at studere havde hun altid lokket som Løn og Maal. I de lange Studenteraar dernede i Hovedstaden, hvor han havde levet saa kummerligt paa det lille Kvistværelse, uden Omgang iallefald uden alt kvindeligt Selskab, havde hun befolket hans Drømme, staalsat hans Vilje. Og da han saa endelig havde opnaaet dette utroligt store at faa hendes »Ja«, aa, hvilken Angst for at miste hende! Noget maatte vist ske; — thi denne overjordiske Lykke

kunde da umulig vare ved. Denne Læge var den første Trusel, den første Sky. Men hvorfor være skinsyg? Han vidste jo bedre end nogen, at hun havde tænkt paa ham fra sin Barndom af, at Længselen efter ham havde været hendes første Ungdoms Forventning om Lykke. Hun brød sig visselig ikke om denne Doktor med det visne Ansigt og det spidsfindige Talesæt — Men alligevel var han skinsyg, rasende, fordi denne

Side 24

fremmede Mand fik Lov til at holde Armen om hendes Liv og trykke hende til sig under Valsens glade Rhytmer....

Sindssyg, Sindssyg, sagde den gamle Rønne. Det var arveligt! Hvem havde indbildt ham dette? Jo, det var Tidens nye Lære, og dog saa gammel som Metusalem, dette Arvelighedsprincip.... Sygdom er Straf.... det arves i flere Led, ødelægger Generationer ....

Tænk om nu?

Blodet suste i hans Øren, kogte i hans Hjerne.

Naar han havde sultet dernede i Kristiania, med overspændte Nerver, dødstræt efter Forelæsninger og Nattestudium, havde han stundom kendt en flygtig Angst ved Tanken paa Moderens ulykkelige Skæbne ...

Og nu kom Spøgelset tilbage.

Han skulde udsætte Aasta for dette forfærdelige — han som med Glæde skulle ville hengive sit Liv for hende?....

Desuden, mon hun følte noget for ham, hun som kunde tillade denne Doktor at blive staaende saa længe og trykke hendes Haand, og saa lege med ham, spøge med ham uden Stands, naar hun vidste, hvor Synet

deraf pinte en anden?. . .

I det samme Doktor Wang fjernede sig fra Asta, stod Ejnar ved hendes Side. Han tog hende ved Haanden og hviskede:

Farvel.... farvel, Asta! —

Hun saa forbavset paa ham.
Hans Blik var Is,

Side 25

hans Røst fremmed. Inden hun havde faaet Tid til at fremkomme med noget Spørgsmaal, var han borte.

Hun gik efter ham. Der tog han sin Yderfrak og den lavpullede Filthat og banede sig Vej gennem Forstuen, hvor flere af de yngre Herrer havde samlet sig. Hun stod straks efter ved hans Side paa Stentrappen udenfor Huset.

Hvorfor gaar du saa tidlig? —
spurgte hun og tog ham i Armen —
Hvad fejler dig?

Jeg har ikke mere at gøre her i Huset — svarte han.

Hun kunde ikke se hans Ansigt. Udenfor var der mørkt, og Lysskæret fra Vinduerne naaede ikke hans Hoved.

Dere ligner hverandre allesammen! — fortsatte han med Bitterhed — Den ene er ligesaa lidt at stole paa som den anden. Bad jeg dig ikke om at lade det være?

Men, kære Ejnar, det var da umuligt — svarte hun med bævende Røst — Jeg afslog ham første Vals, som jeg havde lovet dig. Men jeg kunde da ikke nægte at danse med ham siden — — Det vilde været altfor paafaldende. Han er jo vor Huslæge. Hvad maatte han tro? —

Naar hans Tro er dig saa meget mer om at gøre end mit Ønske, saa gaa kun tilbage til ham og fortsæt at mor Dere sammen! — svarte Ejnar

og stak hende med det samme en kold og glat, liden Genstand i Haanden.

Side 26

Hun kendte paa den og blev staaende som forstenet.

Det var hans Forlovelsesring.

Han gik.

Ejnar .... nej, Ejnar! — lød det sorgfuldt, bristende efter ham.

Han hørte det. Men han løb alligevel afsted ned til Bryggen, styrtede ud i den nærmeste Baad og stødte fra Land.

Hun saa efter ham, hørte Aareslagenes Piasken i Søen. — Den iskolde Vestenvind hvirvlede i hendes Haar og lagde sin klamme, fugtige Aande paa hendes nøgne Hals. Hun skjælv af Kulde og gik langsomt tilbage.

Han roede raskt udover. Det oplyste Hus laa foran ham. Musiken derindefra blandede sig med Støjen fra Baadnøstet, hvor Rorskarlene blev trakterte med Smørrebrød og Øl.

Paa det store, engelske Skib, som laa for Anker, saas en rød og en hvid Lanterne.

Fra Øerne omkring blinkede nogle spredte, enlige Lys. Aaretagene slog Gnister i Vandet paa begge Sider af Baaden.

Kulde og Mørke omkring, Kulde og Mørke indeni ham.

Han hadede den hele Verden. Hvor var ikke Menneskene pjaltede, upaalidelige, egoistiske!

Og hvor er Forsynet?

Side 27

For en skrigende Uret, om dette med Arven skulde være sandt! Forældrenes Misgerninger straffes i flere Led, Blodsygdomme og Hjernesvækkelse, indtil det ender i Vanvid.

Og dette skal berøve en uskyldig hans Livshaab!

Ak, men en Kvinde trøster sig jo let.

Han roede ind mellem Fiskerjagter og Dampskibe og sprang i Land paa den anden Ø. Her havde hans Fars Søster Beværtning og Logi for Søfolk.

De trange Gader, som bugtede sig i de underligste Krogninger gennem Klipper og Husvægge, var ganske mørke og mennesketomme. Snart havde han naaet frem til det lille, gule Hus, kaldet Nordstjernen, øverst paa Bakken.

Her var lukket og stille. Ejnar skød Gangdøren op og skyndte sig ind i sit Kammer. Det var et aflangt, smalt Rum med umalet Gulv og blaa, papbetrukne Vægge.

Han tændte Talgpraasen i den gamle Blikstage og kastede sig helt paaklædt paa Sengen uden at trække Støvlerne af eller Skindfellen over sig.

Paa Væggen ligeoverfor hang et Glasmaleri, forestillende et Skib for fulde Sejl, og under stod trykt: »Trafalgar«. Det var det Fartøj, hvormed hans Farbror havde forlist paa Rejsen til Spanien.

Ejnar laa en Stund, stirrede paa Billedet og tænkte paa sin længst afdøde Slægtning, hvorledes denne havde kæmpet med Bølgerne, indtil de overvandt ham — og derefter mumlede han langsomt:

Og saa Sindssygdом i Slægten....
Sindssygdом

i Slægten!.... Og han begyndte pludselig at jamre som om han pintes af et stygt Mareridt.

Saasnart det lysnede ad Dag, var Ejnar oppe og nede paa Bryggen.

Himlen var urolig og truende. Det trak op til Storm. Men fra sin Barndom af vant til at færdes paa Søen betænkte han sig ikke et Øjeblik paa at sætte ud.

Otte Dage senere kom han tilbage til Byen. Han tænkte kun paa at opholde sig her et Par Timer for samme Aften at drage sydpaa med det store Skib, som gik paa Fart mellem Trondhjem og Bergen.

Da han traadte ind i »Nordstjernen«, kom Værtinden ham imøde med et saa ejendommeligt Udtryk i sit Ansigt, at han øjeblikkelig bemærkede det.

Du ser saa paa mig? Hvad er det? — spurgte han.

Det er da vel aldrig sandt, hvad Folk siger? —

Hvad siger de? —

At du har slaaet op med din Kæreste?

Jo — svarte han kort og gik forbi hende indover den smalle Gang. Han steg op ad den faldefærdige Trappe.

Ved du, at hun ligger syg, meget syg? — spurgte Værtshuskonen efter ham.

Han standsede og vendte sig halvt.

Du skal have lokket hende ud i det kolde Vejr

forleden Nat, mens de dansede derovre. Hun har Lungebetændelse. — — Man frygter det værste .... Aa, slig havde jeg nu aldrig troet, at du

kunde fare frem .... Og det efterat du har studeret til Præst! —

Med et eneste Sprang stod Ejnar paa den nederste Afsats af Trappen. Han saa paa den talende med vidt opspilte Øjne.

Asta syg? Asta Lungebetændelse? — og han gispede efter Vejret. —

Uden at vente paa videre Forklaring for han afsted og nedover mod Søen. Et Kvarter efter satte han Foden paa den anden Ø og styrede op til Morten Rønnes Hus.

Han gik gennem Forstuen, gennem Salen, gennem det mindre Dagligværelse og den tilstødende Spisestue. Overalt lige tomt. Hvor denne Tomhed var trykkende uhyggelig! Fra Spisestuen førte en liden Vindeltrappe op til anden Etage. Han havde gaaet her engang som Barn for mange Aar siden. Han steg op, gik videre gennem de besynderligste Krinkelkroge af mindre Rum og Gange. Her var hendes Værelse. Det vendte ud til Gaarden, det havde hun selv fortalt ham. Indenfor lød flere Stemmer. Han trykkede Panden mod Dørstolpen. Sveddraaber vædede Træet.

Døren aabnedes pludselig, og Morten Rønne traadte ud, graahvid, med røde Render om Øjnene. Da han fik se den udenforstaaende, knyttede han den svære Haand og gjorde en Bevægelse som for at springe løs paa ham — Men saa holdt han atter inde og sagde kun lavt, langsomt og med Eftertryk:

Side 30

Dræbt hende. Du.... Du har dræbt hende.... Gaa.... gaa din Vej!

Er hun død? — spurgte Ejnar tonløst.

Ja! — og den gamle Mand tørrede

Øjnene med sit røde, blomstrende Silketørklæde — ja, død! Og han vaklede ind i sit eget Soveværelse, som laa ligeoverfor Datterens.

Straks efter kom Lægen og førte Fru Rønne ved Armen over til hendes Mand. Den gamle Barnepige, de to ældre Smaagutter gik ogsaa forbi, men uden at standse, uden at tale til Ejnar.

Han sad paa en Feltstol ved Siden af Døren, som førte ind til Aastas Kammer. Han skjulte Ansigtet i sine Hænder, hulkede og stønnede som et Barn. Nogle Øjeblikke efter rejste han sig og gik ind i hendes Værelse, hvor alle tre Fag Vinduer stod aabne.

Der laa hun i den store Omhængsseng bag de hvide Gardiner. Han trak dem tilside, bøjede sig ned over det marmorblege Ansigt, trykkede sine Læber paa hendes Øjenlaag, hendes Pande, hendes Mund. Tal, tal til mig! — tal til mig, Asta! — bare et Ord, et eneste! — bad han indtrængende — Tal, Asta!

Men intet Ord, ingen Rørelse i disse forstenede Træk.

Han brast sammen — sank ned og klamrede sig til Sengen, mens han græd — græd — græd.

Han havde dræbt hende! — — Ja, ja, det var Sandhed.

Hys, talte nogen til ham? .... Han hørte sit Navn. Hun raabte efter ham med en Røst saa smerte-

Side 31

tung, saa vemodsfuld, bebrejdende og bedende .....

Hver en Blodsdraabe i mit Liv.... alt for et Kærlighedens Ord, el Tilgivelsens Ord .... Asta, tal til mig!

—

Man fandt ham bevidstløs ved Siden af den Døde.

Nogle Dage senere båret en blomstersmykket Kiste ud af Morten Rønnes Hus. Den blev ført over Vandet, efterfulgt af en halvhundrede Baade og nedsalter i Kirkegaarden paa den anden Ø.

Man hviskede et Navn.

Man saa sig spejdende omkring.

Nej, han var ikke med i Følget, heller ikke paa Kirkegaarden!

Den var altsaa sand denne uhyggelige Historie: han havde ladet sig underholde af hendes Far, og da saa Eksamenen var overstaaet, havde han hævet Forlovelsen.

Han havde sandsynligvis faaet høre, at hans Velgørers Forretning ikke stod paa ganske sikre Fødder, og saa havde han kanske sluttet andre Forbindelser i Hovedstaden.

Men henad Aften, da Mørket lagde sit Slør over Byen, listede en bleg Skygge sig opover til Kirkegaarden. De hvidmalte Kors og Marmorpladerne med Guldbogstaver skinnede i Maanelyset. Det knasede og knirkede under hans Fødder. Sneen laa knudret og

Side 32

haard, opspad i en bred Vej lige frem til en ny Grav. Den var udhugget i selve Klippen.

Han kendte Duften af de friske Blomster og gik lige derop.

Bag ham laa Livet uden Maal, uden Indhold, nu da hun var borte, som havde været hans glade, fagre Drøm. —

Et Liv uden Maal! Meningsløst! Med Rædsel for Vanvid, en daglig Pinsel denne Rædsel — Foran ham, der var Befrielsen, evig Stilhed.

Han kastede sig paa Knæ ved

Graven. De magre Fingre klamrede omkring Sneen. Men den smeltede i hans rystende, feberhede Haand.

Se, for et Lys! Der stod hun for ham den Elskede, hvid, med Roser paa Brystet.... smilende og bredte sine Arme imod ham!

Han famlede i Frakkelommen.

Det knirkede svagt.

Ild.

Et stærkt Knald.

Og han laa død med en Blodstrøm ud af den aabne Mund.

En i to

Side 35

Borgermesteren i Messina stod i Vinduet i sin Embedsbolig og saa udover Vandet. Ligeoverfor laa Kalabriens smaa, maleriske Landsbyer, indhyllede i varm, farverig Soltaage. Men disse tusender af skinnende Sejl, som ellers giver Strædet Liv og Munterhed, var nu sporløst forsvundne. Paa Grund af Koleræpidemien laa Byen nemlig i Karantæne, og Skibene, som ellers afhenter alle Øens Rigdomme, Apelsiner, Olie og Vin, havde maattet søge til andre Farvande.

Nede paa Gaden hørtes der Klokkeringen og Salmesang. Det var en lang Procession af Præster, som drog forbi. Hvide Linkaaber over skarlagenrøde, hyacintfarvede eller sorte Underkjoler. Midt i Toget den hvidhaarede, ærværdige Biskop med sin høje, guldbroderte Lue og Monstransen i begge Hænder. Over

hans Hoved bæres en hvid Atlaskes Baldakin, kantet med Guldfryndser. Og talrige Kordrenge fulgte efter, viftende med stærkt duftende Røgelseskar. Byens Gejstlighed valfartede nemlig i sluttet Følge til Augustinerkirken for her at trygle den Almægtige om Befrielse fra denne forfærdelige Sygdom, som daglig bortrev tusender af de ulykkelige Indbyggere.

Alle Lasaronerne, der ellers ernærer sig ved at bære

Side 36

Vintønder og Apelsinkasser ombord paa de fremmede Fartøjer, sluttede sig til Toget. Dette voksede stadig. Thi fra alle Porte og Sidegader strømmede Kvinder og Børn, hylende, hændervridende og med høje Klager.

I de sidste Uger har man daglig noteret omkring tusend Dødsfald. Og alligevel er der saa mange tilbage af dette smudsige Pak — ytrede Borgmesteren til sin Sekretær.

En Tjener traadte i det samme ind og meldte, at en fremmed Herre bad om Foretræde. Paa det indsendte Visitkort stod der:

Lombardo Goriolani

Doc. med.

Hvad er det for en Person? Hvad vil han? — spurgte Borgmesteren gnavent.

Jeg kender ham ikke. Det maa være en Udlænding — svarte Tjeneren. — Han kræver at faa tale med Baronen selv.

Lad ham komme! — befalte Borgmesteren.

En høj, velskabt Mand paa henvend tretti Aar traadte ind. Hans

sorte Haar var paa engelsk Vis skilt midt over Issen. Under den brede Pande luede to mørke, kloge Øjne. Halvparten af hans Ansigt var skjult af et kortklippet, sort Skæg. Næsen var flntformet. Og det energiske Udtryk røbede øjeblikkelig, at han var vokset op i et koldere Klimat.

Side 37

Hvorned kan jeg være til Tjeneste? — spurgte Borgermesteren henne fra Vinduet.

Hr. Baron, jeg er Doktor Goriolani fra Turin. Jeg er kommen til Cicilien for at studere Koleraen — oplyste den unge Mand.

Det var en original Idé! — udbrød Borgermesteren. — At man rejser fra den, se det kan jeg forstaa. Men at man opsøger den, det er mig virkelig en Gaade. Men hver sin Smag. Forresten, vil De ikke tage Plads?

Den fremmede traadte nærmere, og begge Herrerne satte sig.

Hr. Baron — sagde Lombardo Goriolani — jeg havde hørt, at Halvparten af Byens Læger og Apotekere var flygtede, da Epidemien brød ud. Man kastede de syge paa Gaden og lod dem omkomme uden Pleje. Jeg var altsaa forberedt paa at faa se lidt af hvert. Men dog maa jeg tilstaa, at Virkeligheden overgaar alt, hvad min Fantasi kunde have udmalt af forfærdelige Muligheder.

Saa? Hvad er der da paafærde? — spurgte Borgermesteren med uforstyrret Ro.

Jeg fik i Morges tilfældigvis høre, at Hospitalets Direktør var i Strid med en Snedker angaaende Betalingen for de afleverede Ligkister. Man paaslod, at vedkommende Haandværker havde opskrevet tusend Kister mere, end

der var brugt. Og for at ende Striden havde Overlægen befalet, at man skulde gaa ud paa Kirkegaarden og aabne alle Gravene for at tælle Kisterne. Jeg kunde ikke tro, det virkelig var muligt,

Side 38

af en af mine Kolegaer kunde give et saa vanvittigt Raad. Og jeg kørte derud for selv at overbevise mig om Sandheden. Men her stod man ganske rigtigt og gravede i Jorden. Hoveder og Lemmer af de raadne Legemer kastedes omkring til alle Kanter. Der var en Stank saa modbydelig, at jeg var nærved at kvæles. Men det var mig umuligt at faa dem til at standse sit vederstyggelige Arbejde. Da kørte jeg tilbage til Hospitalet og forsøge at gøre indlysende, hvorledes en slig uforsigtighed kunde sprede Smitten over hele Italien, ja, over hele Europa. Men Overlægen behagede at vise mig Døren efter nogle uhøflige Ytringer om Folk, som blander sig i andres Affærer.

Og hvad er nu Hensigten med Deres Besøg hos mig? — spurgte Borgermesteren uden Spor af Forbauselse eller Forargelse over, hvad han havde hørt.

Jeg beder Hr. Baronen om at sende et helt Regimente væbnede Politibetjente ud til Kirkegaarden. Man maa øjeblikkelig faa Ende paa denne Skandale! — sagde Lombardo Goriolani alvorlig og indtrængende — Og sker det ikke, saa telegraferer jeg det omkring til alle Italiens Aviser og melder det til Regeringen. Og om jeg nu følger Deres Raad og blander mig i Hospitalets Affærer, som forresten slet ikke angaar mig?

Da vi! jeg ligeledes lade offentliggøre Historien. Men jeg agter

ogsaa at fortælle, hvorledes Baronens af Santa Fiori har frelst Messina. Jeg vil berette, at Baronens har maattet opbyde al sin Myndighed for at

Side 39

modarbejde denne stivnakkede og samvittighedsløse Overlæge. —

Borgermesteren blev opmærksom.

De skriver i Aviserne? — spurgte han.

Ja, Hr. Baron! Og paa Hans Majestæt Kongens Ordre skal jeg senere udgive alle mine Iagttagelser angaaende Sygdommens Historie her paa Stedet.

Min unge Ven, stol paa mig! — sagde Borgermesteren med pludselig Iver — Disse gode Herrer dernede paa Hospitalet skal faa Lov til at lystre! — Vil De gøre mig den Fornøjelse at spise Middag med mig i Aften? Klokkeren fem rejser jeg over til Reggio. Mine Børn er i Neapel. Jeg har en Datter paa sytten Aar. Min Søn er toogtyve. —

Den unge Læge takkede for Indbydelsen og lovede at indfinde sig paa Bryggen paa det fastsatte Klokkeslet.

Lombardo blev snart en kær Gæst hos Messinas Borgermester. Denne fulgte alle den unge Læges kloge Vink angaaende Stadens Sundhedspleje. Han satte endog sit eget Dampskib til Tjeneste. Daglig lod han hundreder af Tønder Vand føre fra Kalabriens Fjelde over til den besmittede Ø, hvis Fontæner var forpestede. Om Aftenen tændtes Baal paa alle de offentlige Pladse, for at Svovllugten skulde forjage de giftige Dunster. Og medens Ligvognene drog i dusinvis gennem Gaderne og standsede udenfor hvert

Hus, hvor det sorte Florflag saaes i Vinduet, dansede man omkring Ilden til Musik af Mandoliner og Guitarer. Men ikke nok hermed. Han oprettede offentlige Køkkener,

Side 40

hvor de Fattige for nogle Centimer eller ogsaa ganske frit kunde erholde kogt Kød og Suppe. Epidemien tog hurtig af. Og da Sygdommen erklæredes for ophørt, var Borgermesteren en berømt Mand. Hans Majestæt tilsendte ham Guldmedaljen for Borgerdaad, og at han ved næste Valg vilde blive Deputeret, derom var der ingen Tvil. Men at Drivkraften i denne filantropiske Iver hed Lombardo Goriolani, det vidste ingen.

Imidlertid erkendte Baronen selv sin Gæld til den vakre Piemonteser, og da han modtog Medaljen, trykkede han den unge Mands Hænder og sagde:

Jeg har lært al højagte Dem baade som Menneske og som Videnskabsmand. De har mistet Deres Far, og det bedste, jeg ved at sige Dem, er dette: Betragt Dem som min Søn! Tiltrænger De Penge, saa betænk Dem aldrig paa at anmode mig! Ønsker De Anbefalinger til Neapel eller Palermo, saa staar hele min Omgangskreds Dem aaben. Jeg hører, De vil opholde Dem en Vinter i Messina, og det vilde være mig meget kært, orn jeg kunde have indbudt Dem til at bo hos os. Men min Datter kommer netop hjem fra Klosteret, og De forstaar, at jeg derfor umuligt kan have en ung Mand i Huset. Men hvis De vil tage tiltakke med nogle Værelser i min Embedsbolig, saa staar disse til Deres Raadighed. Og jeg haaber, De ofte vil besøge os.

Et Par Dage efter var Borgermesterens Datter ankommen, og Lombardo fik straks Indbydelse til Middag. Det var ikke uden en vis Spænding, at han imødesaa det nye Bekendtskab. Frøken Elvira var nemlig

Side 41

berømt i hele Messina for sin Skønhed, og endskønt hun indtil Dato havde siddet indespærret i en Klosterskole, paastod man, at hun allerede havde modtaget adskillige Ægteskabstilbud. Men da Santa Fioris var en af Siciliens stolteste Slægter, og Datteren var Arving til en betydelig Formue, stillede man mangesidige Krav til hendes tilkommende Mand. At den unge Læge var buden ud for at gøre hendes Bekendtskab var allerede en stor Gunst. Thi paa Sicilien ligesaa lidt som i Syditalien faar de unge Piger Lov til at vise sig, naar der er Herregæster i Huset. Naar Forældrene tillader dette, er det i Almindelighed ensbetydende med, at de giver Vedkommende Ret til at haabe paa en Forbindelse med Datteren. Lombardo kendte Sydens Sæder nok til at opfatte dette og føle sig smigret derved.

Trange, stinkende Gader førte fra Søen opover til de Oliven-bevoksede Højder, der i en Halvcirkel knejser bagom den hele By. Boliger, der mere lignede Grisehuse end Opholdssteder for menneskelige Væsner. Alle Døre og Portrum opfyldte af skidne Kvinder. Og i Gaden Klynger af halvt og helt nøgne Børn, hvis Lemmer aldrig havde kendt rent Vand. Høns og Duer, Æsler og Hunde, alt mellem hverandre som i en Noahs Ark. Saaledes var Tilgangen til

Borgermesterens Palats, som laa øverst paa Bakken. Det var i middelaldersk Stil med fire, runde Taarne og smaa, buede Vinduer. En dyb Løbegrav strakte sig omkring Bygningen, og en Vindelbro førte over til den høje

Side 42

Jernport med de to grenne Bronseligere som Skiidvagter.

Naar man stod paa Broen, havde man fil højre Udsyn paa en Fjeldknad, som rejste sig over en dyb Dal. Her laa Ruinerne af den gamle Fæstning, som var skudt ned af Kong Ferdinand, dengang Messina havde villet løsrive sig fra Neapels Tyranni. Til venstre, paa en anden Høj, stod det fordums Fransiskanerkloster, som efter Munkenes Fordrivelse anvendtes til Fængsel for de groveste Forbrydere samt til Sindssygeasyl for de fattige. Og i Dalførene ligesom opover Bjergenes Sider udfoldede Vegetationen en Rigdom og en Farvepragt, som kun kendes i disse paradisiske Sollande. Skove af kæmpehøje Kaktusser, graablaa Oliventræer og glødende Rosenbuske.

Borgermesteren modfog sin Gæst i den lille Salon med de to Taarne. Det var et aflangt Rum, hvis Vægge skjultes af hvidt Atlask, som hang i rige Folder fra Taget ned til Gulvet. Øverst gik en Linje af lange Skarlagens-Fryndser.

Dørforhængene ligesom Vinduesgardinerne var ligeledes af gulhvid Atlask med røde Border. Trækkene paa de dybe, bløde Lænestole af samme Stof. Det Indre af de to Taarne var derimod udstyret med himmelblaa Silke, broderet med Tulipaner af Guld.

To Damer var tilstede. En ældre, tyk Frue paa henvend de halvtredsindstyve Aar, samt den unge Pige.

Se her min Ven Lombardo Goriolani! En Pryd for sin Stand — forestillede Borgermesteren. — Min Søster Baronesse Cagliani og min Datter,

Side 43

Der kom et Udtryk af Forbauselse i Lombardos Ansigt, idet han saa paa den unge Pige. Hun var høj, slank, havde koralrøde Læber over en skinnende Perlerække af smaa Tænder. Et solrigt Smil. Brune, flammende Øjne. Blaasort Haar, kreppet foran i Panden. Huden var Roser og Liljer. Hun var fager som faa. Men det var alligevel ikke dette, som forbausede ham. Nej, det var hendes Lighed med en anden Kvinde. En Lighed saa slaaende, at han næppe kunde vende sine Øjne fra hende.

Elvira var endnu ikke vant til at være Skive for paatrængende Mandsblikke. Hun blev forvirret og skiftede Farve.

Imidlertid var det den ældre Dame, som begyndte Samtalen og fortsatte den med en næsten vulkansk Ildighed. Hun havde tilbragt hele den forrige Sæson i Rom. Ak, det var Verdens Midtpunkt! Hvilket udsøgt Selskab! Prinser og Fyrster fra alle Lande. Man følte sig, som om man var kommen tilbage til Afrika, naar man atter satte Foden paa Siciliens Grund. Her kendtes knapt det frie, europæiske Selskabsliv. Alle Huse stod jo lukkede som i Tyrkiet.

Under Middagen havde Lombardo Lyst til at tale med sin Borddame. Men de afbrødes hvert

Øjeblik af hendes Tante. Den unge Pige fik aldrig komme videre end til ja og nej.

Baronen fandt sig i Søsterens Livlighed med stoisk Ro.

Efter Maaltidet gik man atter tilbage til Salonen. Og da Værten henlede
 henlede Baronessens
 Opmærksomhed

Side 44

paa, hvorledes Blomsterfloret i Haven havde udviklet sig, greb Lombardo Anledningen til at begynde en Samtale med Elvira.

Har De Slægtninge i Amerika, Frøken? — spurgte han.

I Amerika? Nej! Men hvorledes kan De finde paa det? — udbrød hun forbauset. — Det Land er jo bare beboet af vilde Folk.

Ikke saa ganske! — svarte han leende. — Men jeg skal fortælle Dem, hvorfor jeg spørger om det. De ligner saa paafaldende en amerikansk Dame, som jeg engang har truffet.

Saa! Det var uhyggeligt! Det er jo der, hvor Kvinderne er som Mænd.

Nej, ikke alle! — svarte Lægen med det samme Smil. — De er højt udviklede baade i moralsk og intellektuel Henseende. Jeg vil oprigtig tilstaa, at jeg sætter den amerikanske Kvinde over alle andre.

Ah saa! De har altsaa været forelsket i en Amerikanerinde! — sagde Elvira, som umuligt kunde forklare sig hans Begejstring paa en anden Maade.

Forelsket! — udbrød han. — Aa nej! Jeg vogtede mig vel for det!

Kan man da hindre det? Jeg troede, det kom over En som en stor Lykke eller som en Prøvelse, en Straf. Og at det var ganske uafhængigt af Ens egen Vilje.

Vor Vilje maa magte alt i saa Henseende. Ellers er vi Slaver og ikke frie Mennesker — svarte han med Fasthed i Stemme og Blik,

Side 45

Men mens han talte med Elvira, blev han lidt efter lidt aandsfraværende og syntes at tænke paa ganske andre Sager.

Imidlertid kom Tanten og Faderen atter hen til dem. Lombardo maatte nu fortælle om Livet i Turin, hvis Indvaanere er ligesaa forskellige fra Syditalienerne som Englænderne fra Franskmændene.

Lombardo tilbragte hele Aftenen i Borgermesterens Hus og endte med at synge Duetter med Elvira. Hun var meget musikalsk og havde en høj, bøjelig Røst.

Da han kom hjem, var han usædvanlig urolig og ophidset. Han aabnede sin Kuffert og fremtog en liden Mappe med Fotografier, hvoriblandt der fandtes et Kabinetsbillede af en ung Kvinde.

Nej, Ligheden var kun flygtig. Det var bare Næsens og Mundens Form. Men Udtrykket var ganske forskelligt. Personligheden var en anden. Hvor dette Ansigt var klogt og energisk!

Han trykkede Gang efter Gang Billedet til sine Læber. Derefter gemte han det i Mappen og mumlede:

For sidste Gang!.... Jeg maa glemme hende! Jeg maa!....

Lombardos Besøg i Borgermesterens Hus gentog sig nu næsten daglig. En magnetisk Kraft drog ham derud. Og lidt efter lidt forekom det ham, at Elvira og Fotografiets Original virkelig var den samme Person. At der fandtes en

betydelig Forskel i Udvikling og Livsanskuelser, en Forskel som daglig burde have forringet Ligheden, dette fik han igrunden liden An-

Side 46

ledning til at komme underfund med. Baronessen sad nemlig altid inde og holdt Ordskiftet i Gang, og hun fjærnede sig kun, naar Faderen selv var tilstede. Naar de sang Duetter, akkompagnerte Tanten, og naar de spadserte i Haven, bød Borgermesteren altid sin Datter Armen.

En Aften, da Lombardo paany havde spist Middag med Familjen, benyttede han Anledningen, da han sad alene med Baronen, til at bede om dennes Samtykke til at ægte hans Datter. Baronen, som selv havde givet ham al mulig Opmuntring, tilstod, at han ikke kunde ønske sig nogen bedre Svigerson. Han var endog sikker paa, at Datteren elskede ham. Nogen Udveksling af Løfter og Følelsesudbrud i Enrum mellem de to Forlovede kunde der efter Landets Sæder aldrig være Tale om. Den unge Pige blev kanske endnu mere bevogtet end forhen. Men i hendes Øjne, hendes Smil og Haandtryk kunde Lombardo forvise sig om, at Baronens Gætning angaaende hendes Følelser virkelig var sand.

Brylluppet blev fastsat til om tre Maaneder, og Forberedelserne begyndte allerede.

Nogle Uger efter Forlovelsen kom Husets Søn hjem fra sine Rejser. Ligesom alle mere bemidlede, der ikke havde Embedspligter i Byen, var han flygtet, øjeblikkelig Koleraen begyndte sine Rov mellem Ind-

Side 47

byggerne. Først da ethvert Spor af Fare var forbi, vovede han atter at sætte Fod paa Øen.

Botero var to og tyve Aar gammel. Høj, mager og blond. Det lange, ovale Ansigt, den store, buede Næse, de skarpe, fremstaaende Øjenbryn tydede paa arabisk Herkomst. Og man paastod ogsaa, at Familien Santa Fiori nedstammede fra en marokansk Fyrste, som i fordums Tider havde hersket over en Del af Sicilien.

Botero modtog sin nye Svoger med megen Venlighed. Men der opstod langtfra noget Venskabsforhold mellem de to Mænd. Lombardo var energisk og flittig, studerte, skrev og virkede den hele Dag. Botero derimod tilbragte Tiden med at spille Hasard nede i Adelsklubben eller med at ligge paa en Sofa hjemme, stirre udover Søen og kede sig.

En fornem Sicilianer arbejder aldrig. Enhver betalt Virksomhed anses her for plebejisk, næsten for en Skam. En Adelsmand eller en Person, som ønsker at betragtes som »Cavaliere« kan kun indehave Æresposter, der ikke betales, som f. Eks. at være Borgermester.

Boleros eneste Interesse var Teatret. Musiken var ham en Livsfornødenhed, Og straks efter sin Ankomst til Messina begyndte han at virke for Teatrets Aabning. Hele Befolkningen imødesaa denne Begivenhed med den højeste

Spænding som en Trøst for den overstaaede Rædselsperiode. Byen plejede i Almindelighed at yde omkring hundrede tusend Francs til denne Fornøjelse. Men iaar var det umuligt at ofre en saa stor

Side 48

Sum. Den sædvanlige Impressario maatte derfor opgive Tanken paa at forme et Selskab. Men da meldte der sig en fordums Tenor fra Catania, som lovede at ordne Affæren, hvis Borgermesteren vilde tilstaa ham en Trediedel af den sædvanlige Sum. Dette blev indvilget. Og nu fik han otte af Byens unge Løver til hver at bidrage tyve tusend. Den ene af disse Bidragydende var Botero. Impressarioen afrejste øjeblikkelig til Milano for at hente de nødvendige Sangkræfter, og hele Messina talte Dagene til Truppens Ankomst.

Da Dampskibet endelig kom, var hele Bryggen fuld af Tilskuere, som vilde se de engagerede Kunstnere.

Botero kom hjem aldeles henrykt. Han havde haft rig Anledning til at betragte Primadonnaen, da hun gik over Dampskibsbroen Arm i Arm med Impressarioen. Hun var blændende dejlig som et Drømmesyn. Hendes Øjne glødede som Solen. Sikkerlig, enhver Mand, der saa paa hende, blev brændt indtil Bunden af sit Hjerte.

Men i de kommende Dage syntes Boteros glimrende Humør at være aldeles forsvundet. Hemmeligheden var, at han havde gjort Visit i Hotellet, hvor Sangerinden boede. Men man havde haft den uhørte Uforskammethed at nægte at modtage ham. Ligeoverfor Teatret ligger Byens eleganteste Hotel, hvor de bedste Kunstnere altid tager ind.

Her holdes ofte
Champagneselskaber, som varer fra
efter Teatrets Slutning og til
henimod Morgenstunden. Sjelden
slipper en fejret Sangerinde ud af
Staden uden at have oplevet et Du-

Side 49

sin Eventyr eller at have givet
Anledning til en eller flere Dueller.
Man kan derfor tænke sig, hvilken
Forbauselse og Forbitrelse det vakte,
da Truppens Stjerne lukkede sin
Dør for alle. Man havde jo ventet
paa hendes Ankomst som paa
Signalet til en Række af de mest
interessante Oplevelser. Hertil kom,
at den anden Sopran, der skulde
synge de lettere Koleratursager, var
ledsaget af en skinsyg Egtefælle. Og
Altstemmen var en Dame paa
henved de halvtreds med et berømt
Navn og tilsvarende Fordringer —
men som Kvinde fuldstændig forbi.

Botero var rasende. Hvis
Impressarioen vover at narre os for
vore Penge paa den Vis, saa skal
han saamænd faa svie for det! —
gentog han mere end en Gang. Og
Far og Søn havde fra nu af intet
andet Samtaleemne.
Borgermesteren, som ifølge sin
Stilling havde Adgang til Prøverne,
kom hjem og forsikrede, at
Primadonnaen var et sandt
Fænomen baade med Hensyn til
Stemme og Skønhed. En saadan
Person kunde han aldrig erindre at
have mødt ved noget Teater. Dette
forhøjede Sønnens Forbitrelse. Paa
Generalprøven sad han i
Borgermesterens Loge — og blev
stormende forelsket.

Blandt de unge Herrer, som
strømmede op paa Scenen for efter
Prøven at blive forestillede for
Primadonnaen, var ogsaa Botero.

Hun hilste ham med megen Elskværdighed og underholdt sig med ham med den største Ugenerthed. Den næste Morgen sendte han hende en mægtig Blomsteropsats. Men hendes Dør forblev fremdeles lukket.

Side 50

Da besluttede den ædle Kavaller at hævne sig.

Primadonnaen skulde knuses.

Jages ud af Byen.

Det er mærkværdigt, hvor Signora Rossi ligner Elvira — sagde Borgermesteren en Dag ved Middagsbordet.

Det lader til, der er mange, som ligner mig — svarte den unge Pige. — Lombardo har ogsaa talt om en af sine Bekendte, som jeg skal minde om.

Ja, men her er det saa paafaldende, at jeg gerne kunde tro, det var min egen Datter — fortsatte Borgermesteren.

Det er kanske den samme Dame, hvorom Hr Lombardo har talt — ytrede Tanten.

Aa nej — svarte Doktoren rolig — den Dame, jeg talte om, er sandsynligvis ikke længer i Europa. Hun er gift og har vist aldrig tænkt paa at optræde offentlig.

Men om det nu alligevel var hende! — udbrød den unge Pige med et ængsteligt Udtryk i de sorte, flammende Øjne.

Nej, derom kan der aldrig være Tale! — forsikrede Lombardo smilende. Og det lange, hede Blik, som sænkede sig i hendes, udtrykte en saa brændende Tilbedelse, at hun følte sig fuldstændig beroliget.

Da Teatret endelig aabnedes, var hele Byen i Bevægelse. Men Lombardo maatte afslaa sin

Svigerfars Tilbud om en af Pladserne i hans Loge. Han havde forpligtet sig til at indlevere en medicinsk Afhandling til et Tidsskrift og maatte nu tage Natten tilhjælp for

Side 51

at blive færdig. Han sad ved Skrivebordet, bøjet over sit Manuskript, da det ringte med en usædvanlig Heftighed. Han aabnede selv og stod ligeoverfor en Tjener, som bad Doktoren om øjeblikkelig at ville begive sig hen til en af de store Hoteller. Operaens Primadonna var bleven bragt hjem med beskadiget Fod, og hun laa nu og skreg, som om man myrdede hende. Lombardo greb sin Hat og Kappe og skyndte sig afsted.

I Gaderne var der et usædvanligt Røre. Grupper af yngre Herrer talte højt i Munden paa hverandre, truende Armbevægelser, mens Dørene i de større Kaféer gik ustandselig op og i.

Primadonnaen er bleven udpebet! — fortalte Tjeneren, som fulgte efter Lombardo.

Denne stod straks efter i Hotellet og blev vist ind i en stor Sal. Her tindrede af Lys og Guld paa Vægge og i Taget. En mørkhaaret Dame med blegt Ansigt laa halvt udstrakt paa Sofaen, mens en ung Pige badede hendes Fod med koldt Vand.

Ah, Herr Doktor — stammede hun paa italiensk, men med fremmed Tonefald — dette er forfærdeligt! Ja, for det er vel Doktoren, jeg har den Fornøjelse.

.....

Men pludselig holdt hun inde. Det er da ikke muligt? Jeg synes, jeg kender Dem? Er det ikke Herr Goriolani?

Jo, vist! — han nærmede sig lige

ind til Sofaen Jog stirrede paa hende, som om han vilde sluge hende med Øjnene.

Side 52

Fru Russel! Hvorledes skal jeg forklare dette?

Kære Herr Doktor, jeg lider for meget. Vi faar tales ved en anden Dag. Jeg faldt paa Scenen i Aften. Jeg maa have brukket Foden. Jeg har de frygteligste Smerter nederst ved Anklen.

Lombardo tog sig sammen. Han havde nær glemmt, at han var kaldet hid som Læge. Foden blev undersøgt. En Scene var forvreden. Han skyndte sig at forbinde den og gav sine Ordre til Pigen.

Tak! Tak! — stammede den syge. — I Morgen faar vi tale nærmere sammen. I Aften er jeg saa træt. Det gør saa ondt.

Altsaa i Morgen Klokken elleve? — sagde han.

Ja!

Lombardo gik ud. Han vandrede afsted som i Drømme. Svimmel, forvirret.

Det var jo hende!

Men hvorledes var hun kommen hid?

Revet ud af det private Liv og nu dukkende op her i et Operaselskab i en liden siciliansk By!

Han forsøgte at gaa hjem.

Men nej!

Dette Hotel, hvori Fru Russel boede, drog ham til sig som en Magnet.

Han vandrede Kvartalet rundt og kom paany tilbage til det samme Hus. Han stillede sig paa Fortouget ligeoverfor hendes Vinduer. Lampen var slukket og Persienerne nedrullede.

Elvira var glemmt.

Nej, det var hende, som boede
deroppe, den som

Side 53

han havde elsket i den unge Pige. Den virkelige Person og hendes Skyggebillede smeltede sammen til et. Den følgende Formiddag Klokken elleve stod Lombardo i Hotellet. Han forbandt Fru Russels Fod og blev senere siddende hos hende i over en Time.

Min Mand havde sat alle sine Penge i Byggeforetagender i Chicago — fortalte hun. — Han havde været saa uforsigtig ikke at assurere. Og ved den store Ildebrand tabte vi alt. Da han fik Underretning herom, forsvandt han fra Pensionen uden at have sagt mig et eneste Ord. Nogle Dage senere fandt man hans Lig i Arnofloden. — — — Jeg har lidt meget, siden jeg saa Dem sidst. Meget! Meget! — og hun pressede den hvide, energiske Haand fast til Panden. Men Tanken paa vort Barn holdt mig oppe. Under vort treaarige Ophold i Italien havde flere Mennesker sagt mig: Men Fru Russel, De ejer jo en hel Formue i Deres Røst! De burde gaa til Teatret. Imidlertid havde jeg aldrig følt noget Kald til det. Og min Mands pekuniære Forhold var af den Beskaffenhed, at jeg ikke nærrede nogensomhelst Frygt for Fremtiden. Men da jeg sad igen som Enke og med en Søn, som jeg skulde opdrage, var jeg meget glad over, at jeg havde uddannet min Stemme. Jeg rejste øjeblikkelig til Milano og lod mig prøve hos en af Musikforlæggerne. Han gav mig de varmeste Opmuntringer og anbefalte mig til Impressarioen fra Messina. Men jeg maa tilstaa, at jeg rejste afsted med stor Ulyst. Thi en

russisk Sangerinde havde netop fortalt mig, at det var meget vanskeligt for en anstændig Kvinde at holde sig oppe her—

Side 54

nede. Publikum er en Samling halvvilde Afrikanere — sagde hun — De har et forbausende Øre for Musik, men ikke Spor hverken af social eller kunstnerisk Dannelse.

Sandt! Altfor sandt! — svarte Lombardo. — Om jeg fortalte Dem, hvad jeg har set og oplevet her under Koleraepidemien, da vilde De næppe tro mig. De bør rejse snarest muligt. De er altfor fin og ædel til at lade Dem behandle paa den Vis.

Ak ja! — svarte hun leende. — De gode Sicilianere har saa eftertrykkeligt ladet mig forstaa sin Mening, at jeg langtfra føler nogen Fristelse til at forlænge Opholdet. Impressarioen har allerede været her og sagt mig sine Vilkaar. Jeg maatte enten lade være at synge oftere, eller vise mig imødekommende ligeoverfor en vis Baron, som har stor Indflydelse. Jeg kan gerne sige Dem, hvem det er. Det er Byens Borgermester. Lombardo rejste sig bleg og skælvende af Vrede. Virkelig! — udbrød han — Far og Søn.

Men Amerikanerinden tog det med tilsyneladende Ro. — Om et Par Dage haaber jeg at kunne rejse herfra — sagde hun. — Og naar jeg gaar ombord paa Skibet, ryster jeg Støvet af mine Fødder.

Fru Russel var i det hele taget ikke meget følsom. Hun var fager og klog, praktisk og kold. Det var hende en ren Gaade, at hun Aftenen iforvejen havde kunnet tabe Bevidstheden paa Grund af disse Pøbeloptøjer. Det maatte vel

nærmest være Varnem og Støjen, mente hun, som havde været Skyld heri. Lombardo besøgte den syge to Gange daglig. Og

Side 55

imidlertid holdt han sig borte fra Borgermesterens Hus uden at give nogen Undskyldning eller Forklaring. Han undgik endog med Omhu de Gader, hvor han kunde risikere at møde sin Svigerfar eller Svoger.

Elvira viste sig aldrig tilfods. Der var altsaa ingen Fare for at træffe hende.

Der var straks bleven telegraferet til Melano efter nye Kunstnere. Og da disse ankom, meddelte Fru Russel sin Læge, at hun havde bestemt at tage over til Kalabrien. Det var forgæves, at han forklarte hende, hvorledes Benskaden kunde forværres, hvis hun ikke holdt sig i Ro. Lombardo lovede at følge hende. Hun lagde ikke stor Vægt paa dette Tilbud. I Amerika rejser nemlig ofte Mænd og Kvinder af det bedste Selskab flere Dage sammen, uden at dette forbauser eller forarger nogen.

Men han forstod hendes Tilladelse til at følge med som en Opmuntring. Og dette tilskyndede ham til at tage det afgørende Skridt ligeoverfor Elvira.

Dagen før Afrejsen skrev han et Brev, hvori han ganske aabent fortalte hende om sit Møde med Fru Russel i Pensionen i Florents. Han havde set hende daglig i otte Maaneder. Men da hun var gift og levede i det bedste Forhold til sin Egtefælle, havde han forstaaet, at hans Kærlighed var haabløs. Af den Grund var han flygtet langt bort i Haab om at glemme. Elvir havde lignet hende til den Grad, at han

stundom havde indbildt sig, det var en og samme Person. Det var Ligheden med den første, han havde elsket i hende. Men nu var Fru Russel fri. Og han følte, at et Egte-

Side 56

skab med en anden fra hans Side vilde være et Bedrag. Da han foldede Brevet sammen, mumlede han: Dette er hjerteløst! Ja, mere end hjerteløst! Det er ligefrem uhæderligt! Hvad Ret har jeg til at knuse en andens Lykke, fordi jeg selv har ladet mig forlokke af et Fantasibillede? En Mands Ord er hans Ære.... Og dog lagde han Papiret i Konvolutten og sendte Brevet af sted.

Sent samme Aften kom Baronens Tjener med en Seddel fra Frøkenen. Han ventede ikke paa Svar. Lombardo brød Seglet, aabnede og læste:

Jeg er glad over itide at erfare, at De er et Menneske uden Karakter. Efter vort Giftermaal vilde en saadan Opdagelse sandsynligvis for bestandig have ødelagt mit Liv. Nu er den en Frelse.

Elvira af Santa Fiori.

Lombardo rev Seddelen i tusende Stykker.

Hun har Ret — tænkte han. — Saaledes vilde ogsaa jeg have bedømt den Mand, som havde opført sig paa samme Vis.

Men senere kendte han sig alligevel lettet, fordi Lænken var slidt over. Og den følgende Morgen sad han paa Dampskibet sammen med Fru Russel.

Reggio ligger paa Italiens sydlige Spids. Den tropiske Planteverden, Gadernes Form, de fladtagede,

lyserøde og hvide Stenhuse, alt minder om Afrika.

Fru Russel tog ind i Byens eneste beboelige Hotel,

Side 57

i vor hun agtede at forblive, indtil hendes Fod var fuldstændig læget.

Lombardo lejede et privat Hus nede ved Stranden, men besluttede at spise i Hotellet. Her sad han den første Middag alene ved et af de smaa Borde, som var opstillede i den lange Sal. Han stirrede af og til paa Garibaldi's Portræt, som hang mellem begge de hvidmalte Døre. Men i Tankerne gennemgik han hvert Ord, som Fru Russel havde ytret, siden de mødtes paany.

Da traadte pludselig en ung Herre ind i Salen. Tjeneren viste ham hen til Lombardos Bord.

Det var Botero.

Hans Ansigt var blegt. Hans Læber blaa. Hans Øjne gnistrede.

Hr. Lombardo Goriolani — skreg han, saa det kunde høres af alle de tilstedeværende — De har brudt Deres Forlovelse med min Søster for at rejse afsted med en fremmed Sangerinde. I vor Stad respekteres ikke en saadan Opførsel. De er en Skurk! — Og et knaldende Slag paa Lombardos Kind ledsagede det sidste Ord.

Den unge Læge for op, styrtede sig over Botero og greb ham i Struben.

Men Officererne, som sad ved de andre Borde, stormede frem og skilte dem ad.

Jeg staar til Deres Tjeneste — sagde Botero — Jeg skal sende Dem mine Sekundanter.

Dermed gik han.

Nogle Timer senere sad Lombardo inde hos Fru

Side 58

Russel. Hun laa paa en rød Kanapé hennne ved Vinduet, hvorfra var Udblik paa Søen og over til Sicilien. Men hvad er det for en Historie? — spurgte hun — Jeg hørte i Middags et forfærdeligt Spektakel inde i Spisesalen. Og da jeg spurgte Tjeneren, fortalte han, at De var bleven udfordret af en fremmed Herre. Han vidste ikke hvorfor. Men han troede, det var noget med en Dame.

Hun syntes ikke at have den fjerneste Anelse om, at det gjaldt hende selv.

Da tog Lombardo Mod til sig og fortalte om sit Forhold til Elvira og om det Brud, som havde fundet Sted den foregaaende Dag.

Men, kære Hr. Goriolani, dette er jo det reneste Vanvid! — svarte hun — De bryder med en ung, smuk Pige for min Skyld, uden at have raadført Dem med mig!

Jeg elsker Dem! — udbrød Lombardo — Jeg er ikke mig selv mere, siden den Dag jeg gensaa Dem. Jeg elsker Dem! Jeg elsker Dem! — Og han faldt paa Knæ og bedækkede hendes Haand med Kys.

Men jeg forsikrer Dem, jeg har ikke den fjerneste Lyst til at gifte mig paany — sagde hun med naturlig Aabenhed. Og hun trak Haanden til sig. — Jeg holdt meget af min afdøde Mand. Men Erfaringen har lært mig, at for gensidig at bære over med hinandens Fejl, maa man være bundet af en meget stærk, respektfuld Sympati. Vi Amerikanerinder er heldigvis opdragne til at staa paa egne Fødder. Derfor fristes vi heller ikke saa let til at ægte Mænd, for hvem vi

Side 59

ikke nærer ubetinget Agtelse. Deres Opførsel imod denne unge Pige er for mig en stor Skuffelse — tilføjede hun — Jeg maa tilstaa, jeg havde bedre Tanker om Dem.

Lombardo rejste sig og blev staaende nogle Sekunder som lammet af Forbavselse.

For hendes Skyld havde han forsyndet sig.

Og saa var dette Lønnen.

Hun misbilligede hans Letsind uden at røres af hans Følelser.

Hun var af Sten, af Træ dette Væsen.

Han var dømt.

Den unge Læge forlod hende uden at hilse, uden et Ord.

Den følgende Morgen fandt Duellen Sted, og Lombardo blev truffet lige i Hjertet.

Da Fru Russel blev frisk, rejste hun op til Milano for at søge et nyt Engagement.

Men Elvira fik Hjernebetændelse af Sorg. Og da hun kom op af Sygesengen, kunde hun ikke taale at gense sin Bror. Hun endte sine Dage i et Kloster i Neapel.

To Brødre

Side 63

Det var i den store Vaabenhal hos Grev Iwan Jösika i Budapest. Paa Væggene hang en Række af Slægtens stolte Fædre i ungarske Rustninger eller ben, hvormed Vedkommende havde kæmpet.

Krigsredskaber fra de fjerneste Aarhundreder: Buer og Magnatuniformer og omkring hvert Billede de Vaa-Økser, Lanser, krumme Sværd og Skydevaaben af de forskelligste Former. Øverst oppe under Kaminen saas det Brev, hvori Kong Leopold havde bekræftet Stamherrens Ophøjelse i Adelstanden. Det gule Pergament var udspændt i en bred, fint ciseleret Kobberramme og dækket med tykt Krystal. Paa den højre Side prangede et stort Maleri, det Indre af Domkirken i Buda. Figurerne forestillede Kongen, som lægger Sværdet paa den unge Helts Skulder og slaar ham til Ridder.

Idag genlød den store Vaabenhal af glade Børne-stemmer og munter Latter. Husets to Døtre, den ene ni, den anden elleve Aar gammel, morede sig nemlig med at prøve de nye Buer, de havde faaet forærende af Onkel Stefan. Bag den runde Skive var der op-| hængt et Net af Staaltraad, som modtcj de Pile, der gik fejl.

Side 64

Onkelen, den unge Grev Stefan, forsøgte at sætte sine smaa Broderdøtre ind i Skydekunstens forskellige Hemmeligheder. Naar Pilen traf i det røde Midtpunkt, lønnede han den lille Pige med Sukkertøj, som han til det Brug havde gemt i Lommen. Midt i Legen vendte han sig til den unge Guvernante, som sad henne ved Egetræsbordet og læste en af Jokais Romaner:

Jeg er ganske stolt over mine Elever — sagde han paa Fransk — Irma Wobrewsky forstod nemlig ikke et Ord Ungarsk. — Olga har især et Par sikre Øjne og en fast Haand.

Hun kunde saamænd godt forsvare sit Fædreland, om det engang skulde trænges.

Lad os haabe, det bliver ved Legen! — svarte hun med et roligt Smil, mens hun bladede videre i Bogen.

Irma Wobrewsky var et Naturens Mesterværk. Fager som faa. Hun syntes skabt til Uafhængighed og Magt. Men Livets Ironi havde sat hende i en af de mest ydmyge Stillinger, som en Kvinde af god Opdragelse kan indtage.

Stefan syntes straks at have opdaget, at Husets Lærerinde passede i bedre Forhold. Han havde derfor altid behandlet hende som en jævnbyrdig og vist hende den samme Opmærksomhed som enhver Dame af hans eget Selskab.

Vaabenøvelsese afbrødes af Grevinden, som pludselig traadte ind. Det var en firtiaarig Kvinde med firkantet, haardt Ansigt. Sort Haar. Staalgraa, kolde Øjne. Mademoiselle — udbrød hun med et misfornøjet Udtryk — hvorledes kan De holde Børnene inde paa

Side 65

denne Tid af Dagen? Jeg har jo sagt, at de smaa skal ud i frisk Luft, straks efterat Undervisningen er forbi.

Deres Naade maa undskylde, hvis jeg har forsømt min Pligt! — svarte den tiltalte, idet hun rejste sig — Men det var efter Grevens Ønske. Og jeg troede ikke, det var passende at gøre Indvendinger.

Ja, kære Svigerinde, jeg er saamænd den eneste skyldige — forsikrede Stefan smilende — Men nu kan det ogsaa være nok for idag.

De har at rette Dem efter mine Ordre! — henvendte Grevinden sig

paany til Guvernanten — Jeg har overdraget Dem Omsorgen for vore Børn. Og jeg ønsker, at alt skal gaa efter det engang fastsatte Program.

Irma svarte intet, men vinkede til sine Elever, som surmulende fulgte hende ud af Salen.

Jeg synes, du taler med unødig Strenghed til den unge Dame — sagde Stefan paa Ungarsk, da han stod alene med sin Svigerinde — Hun er jo af god Familje.

Familje? — udbrød Grevinden forbavset — Hvad vedkommer det mig? Jeg henvendte mig til Priorinden i et fransk Kloster og bad hende sende os en anstændig Person, hvis Ydre ikke var altfor frastødende. For to Maaneder siden ankom Frøken Wobrewsky, som jeg hidindtil har havt al Grund til at være fornøjet med. Men hendes Familjeforhold har det virkelig aldrig interesseret mig at udgranske.

Saa kan jeg fortælle dig — sagde Stefan — at

Side 66

hendes Fader var en polsk Oberst, som faldt paa Slagmarken. Da deres Ejendomme i Polen blev konfiskerede, rejste Enken til Paris. Men hun døde snart af Sorg og Savn, da Datteren bare var fire Aar gammel. Den lille Pige blev sendt til et Kloster, hvor man optog forældreløse Børn.

Og alt dette ved du Besked om, ønskønt du bare har været her en kort Tid? — udbrød Grevinden leende — Min ædle Svoger er vor Guvernantes fortrolige? Det var virkelig højst overraskende!

Den Fortrolighed er jeg sikker paa, at hun med Glæde viser enhver, der behandler hende, som hun fortjener. Jeg mener som en fint

dannet Person — svarte Stefan.

Ved Middagsbordet sad han alene med sin Bror og Svigerinde. Børnene spiste altid i det tilstødende Rum med Huskapelane og de to Lærerinder.

Grev Iwan var henved femti Aar. Høj, før og med brunt Skæg, som bølgede langt ned over Brystet. Hans Kindben var fremstaaende og røde. Øjnene underløbne og svømmende. Man kunde tælle Haarene paa hans flade, skaldede Isse.

Iwan var i alle Henseender en upaaklagelig Verdensmand, i Selskab let og livlig, hjemme derimod altid gnaven og faamælt. Af Spekulation havde han giftet sig med en af de rigeste Baronesser i Walachiet. Men han havde aldrig fundet, at Egteskabet burde hindre ham i at fortsætte det flotte Ungkarleliv. Hans Tid var endnu kun optaget af Hestevæddeløb, Hazardspil og Eventyr med tvivlsomme Kvinder. Han

Side 67

modtog en aarlig Understøttelse af sin Far, som stadig boede paa det gamle Familjegods, og hans Arbejdstid indskrænkede sig til de faa Uger ad Gangen, naar det kejserlige Herskab besøgte Budapest. Han havde nemlig en høj Stilling ved Hoffet, hvilket var det eneste Tjenesteforhold, som den gamle fandt værdig til sine to Sønner.

Den femogtyveaarige Stefan var i Ydre som i Væsen og Karakter den stærkeste Modsætning til Broderen. Han var ogsaa kraftig bygget, men paa samme Tid smidig og elegant. De brune Øjne lyste af frejdigt Livsmod. Munden var fast lukket, trodsig, men ogsaa troskyldig, halvt

skjult under en liden lys Knebelsbart. Det tætte kastanjebrune Haar var kort afklippet og lod den runde Hovedform træde tydelig frem.

Stefan havde tilbragt Størsteparten af sin Tid paa Fædrengodset Gatschkin i det sydlige Ungarn. Han var en ligesaa ivrig som dristig Jæger og havde havt rig Anledning til at mætte denne sin Lidenskab. Thi Faderens Skove var saa udstrakte, at man knapt vidste Størrelsen af deres Værdi. Stefan havde opholdt sig en Vinter i Paris, en anden i Wien. Han havde gennemrejst Italien og forresten set omtrent alt, hvad der betragtes som mest mærkværdigt i de forskellige Lande. Derefter var han vendt tilbage til Godset og havde med fornyet Iver genoptaget sine Yndlingssysler: Jagt og Fiskeri. Det var kun en sjælden Gang, han kom til Budapest. Og han boede da altid hos

Side 68

Broderen i det gamle Palats, der ligesom Godset var gaaet i Arv gennem flere Slægtled.

Iwans Bolig laa i en af de stille Gader bag det store Museum. Her fandtes ingen Butiker eller Handelskontorer. Al Færdsel var indskrænket til de elegante Ekvipager.

Udenfor Porten, som var lukket med forgyldt Jerngitter, stod en tre Alen lang Portner, paa hvis Hoved der knejste en mægtig Hue af Sølvræv. Yderfrakken, som var af samme Slags Pelsværk, naaede helt ned til Anklerne. Den var prydet med røde Silkesnorer samt Sølvkvaster. I Haanden holdt han en høj Stok med Metalknap, hvorpaa

den grevelige Krone.

Naar man var kommen forbi denne Cerberus, traadte man ind i den forreste Del af Palatset, som hensatte en fuldstændig i Middelalderen. Lavloftede Sale, underlige Krinkelkroge af Gange med dybe Nischer og smaa, hemmelighedsfulde Døre.

Den anden Del var bygget af den nuværende Husfrue og laa i den fordums Park. Hun forstod ikke denne Smag for Antikviteter og havde ladet bygge i den mest moderne Stil. Hun opholdt sig ogsaa for det meste i den nye Del, mens hendes Mand foretrak den gamle.

Efterat det stumme Maaltid var hævet, trak Grevinden sig tilbage, mens Herrerne som sædvanlig gik op i det tyrkiske Rum for at drikke Kaffe og røge. Det var et rundt Værelse, som fik sit Lys fra et Vindu i Loftet. Deroppe blodrødt og mørkeblaat Træ

Side 69

med Arabesker af Bronze og Guld. Væggene skjultes af tyrkiske Tæpper. I Midten af Stuen stod en Række lave, hvide og sorte Elfenbensborde, indlagte med Perlemor. Herpaa en Overflod af Cigaretter og Askebægere, baarne af Negere og røde Indianere. Og langs med disse Borde stod der Sofaer, dækkede med bløde orange-gule Tæpper af Tiflis og Teheran. Paa hver Side af Døren knejste to Kinesere i Legemsstørrelse. Deres Dragter straalte af Sølv og Guldbrokade med Underlag af purpurrød og himmelblaa Atlask. De bar hver sin kolossale Lampe, hvis Kupler skjultes under Skærme, som forestille de mest pragtfulde, spraglede Tulipaner.

Iwan syntes at aande lettere, efterat hans strenge Hustru havde forladt dem. Han tændte en Cigaret, lagde sig tilbage paa Sofaen og indbød Broderen til at gøre sig det bekvemt.

Min gode Stefan, jeg vil give dig et fornuftigt Raad — begyndte han, idet han langsomt pustede de blaa Røgsøjler op i Luften — Amalie fortalte mig, at du var opover Ørene forelsket i vor franske Guvernante....

Hvad behager? — for Stefan forbavset op. Jeg erindrer ikke, om hun netop brugte det Udtryk — svarte den anden rolig — Men du synes ialfald at behandle Frøken Wobrewsky paa en Maade, som slet ikke stemmer med hendes Stilling her i Familjen. Du har naturligvis Lov til at more dig, som du selv ønsker. Men jeg maa bare frabede mig en hversomhelst Skandale her i mit Hus.

Side 70

Skandale! — gentog Grev Stefan med krænket Mine — Min kære Iwan, jeg tror, Frøken Wobrewskys Væsen og hele Fremtræden forbyder enhver Tanke om noget saadant. Desuden er hun mig fuldstændig fremmed. Jeg har bare talt med hende et Par Gange. Og det i dine Børns Nærværelse.

Vel! Vel! — sagde den ældre Bror — Jeg kræver dig jo ikke til Regnskab. Men jeg gentager, at her under mit Tag maa der ikke ske nogensomhelst Uregelmæssighed. Det er et Hensyn, jeg skylder min Hustru og mine Døtre. Det har altid været mit Princip at lukke Øjnene for alle de kvindelige Væsner, som befinder sig indenfor Husets Port.

For at kunne bruge dem desbedre udenfor! — og Stefan brast

i en spottende Latter.

Det vedkommer ingen! — svarte Iwan i en ligegyldig Tone. Og derefter begyndte han at tale om den sidste Duel.

En ung Magnat havde paa Operaballet fornærmet en jødisk Advokat. Denne havde udfordret ham paa Stedet. Men den fornemme Herre havde nægtet at duellere. Nu stredes hele Byen om, hvorvidt det var Ret eller Uret, at en adelig holdt sig for god til at maale Vaaben med en Jøde.

Men Stefan begyndte fra dette Øjeblik af at tænke alvorlig paa den unge Pige. Han havde altid havt et trodsigt Sind. Hvad han engang havde sat sig for, det maatte og skulde ske, selv om han skulde gaa gennem Ild og Vand. Heldigvis havde han altid havt et godt Hjerte og en ærlig Karakter. Og derfor havde

Side 71

dette Stivsind, som stundom paadrog ham selv Ubehageligheder, aldrig fristet ham til ondsksfulde Streger imod andre. Nu vilde man nægte ham at beskæftige sig med den vakre fremmede, og af den Grund besluttede han netop at ofre hende al sin Opmærksomhed. Han blev stormende forelsket, bare af Modsigelseslyst.

Parken i Budapest er et ganske nyt Anlæg. Et stort Terræn i en af Byens Yderkanter, beplantet med Naaetræer. Utallige smaa Beværtningshuse, Forlystelsesteder med Akrobater, Dans og Musik holdes her aabne hele Sommeren igennem. Men om Vinteren samler alt Liv sig omkring de to Indsøer. De Borgerlige, som i Ungarn for det meste bestaar af Jøder, holder til paa den ene Sø. Magnaterne eller de

Adelige paa den anden.

Iwan Jøsikas Døtre var ivrige Skøjtøløbersker. De kom daglig kørende ud til Banen, ledsagede af de to Guvernanter. Og intet var naturligere, end at Onkel Stefan ogsaa indfandt sig her. Men han holdt sig ganske borte fra det øvrige Selskab og syntes udelukkende optaget af at lære sine Broderbørn alle mulige Slags Kunster. De skulde gaa baglæns, skrive Navne paa Isen o. s. v.

I Virkeligheden var det Irma, som han søgte. Hun tog ofte Plads paa en af de hvidmalede Bænke, opstillede langsmed Indsøens Bredder. Og Stefan satte sig da straks ved hendes Side, idet Omsorgen for de to Smaapiger overlodes til Englænderinden.

Side 72

De vil altsaa slet ikke tillade mig at binde et Par Skøjter paa Deres Fødder? — spurgte han.

Nej Tak! — svarte hun — Jeg forsikrer Dem, at jeg slet ikke har Lyst til at brække Halsen. Havde jeg været vant til det fra Barn af, var det noget andet.

Frøkenen har ikke Anlæg for nogen Slags Sport, lader det til?

Nej, jeg maa tilstaa min fuldstændige Ubehjælpssomhed i alle den Slags Sager. Som jeg har fortalt Greven, er jeg opvokset i et Kloster, hvor saadanne Adspredelser ikke kendes.

Og det har De saamænd Ret i! — svarte Stefan, som ellers altid havde sagt, at hvis han engang skulde gifte sig, vilde det blive med den kækkeste Rytterske. Hun maatte følge ham med Glæde paa den vildeste Jagt. Hun skulde med rolig Haand kunne fælde baade Bjørn og

Ulv. For svage Drivhusplanter følte han vist ingen Beundring. Men nu syntes hans Smag pludselig at have forandret sig.

Disse ungarske Damer — fortsatte han nu — der sidder til Hest som Beridersker og jager med mandlig Dristighed, er i Grunden blottede for al Ynde. Straks efter vedblev han:

Frøkenen synes vel, at der er meget i dette Land, som trænger til at ændres og forbedres?

Ja, det vil jeg ikke nægte! — svarte hun — Jeg kommer ofte til den franske Konsul, og han fortæller mig om Forhold her, som forekommer mig rent utro-

Side 73

lige. Jeg har undertiden en Fornemmelse, som om jeg gik i Drømme og levede i Middelalderen.

Se, se! — udbrød Stefan smilende — De er ikke skaansom i Deres Dom.

De synes kanske, det er uhøfligt, naar jeg udtaler mig saa ligefremt om Deres Landsmænd? — sagde hun. Men jeg gør det med Hensigt. For jeg synes, at en Mand i Grevens Stilling, med den Magt, som Deres Fødsel og Formuesforhold giver, maatte have en saa stor og skøn Opgave at udføre netop her i dette Land.

Opgave? — udbrød han.

Ja, for Eksempel at oprette Skoler — svarte hun — saaledes at den lavere Befolkning kunde lære at læse og skrive. De ungarske Bønder staar jo ikke meget højere end det umælende Kvæg. Og det er vel derfor, de endnu kan taale et saa gruopvækkende Tyrani. Knuten er jo her ligesaa kendt som i Rusland, og det endskønt Livegenskabet ikke

eksisterer.

Det skal De ikke have sagt forgæves! — svarte Stefan, som øjeblikkelig fik Lyst til at optræde som Reformator — Naar jeg kommer hjem til Gatschkin, skal jeg tale med Far om den Sag.

Denne Frøken Wobrewsky er virkelig en usædvanlig Fremtoning — tænkte han — Hun er noget helt andet end disse uvidende Ungarererinder. Hele deres Sjæleliv er kun en brat Vekslen mellem slap Ufølsomhed og utøjlet Lidenskab. Og saa deres Samtale, som kun handler om Sladder angaaende Næstens private Liv. Nej, denne Frøken Wobrewsky er noget ganske

Side 74

nyt! — og han, som altid havde følt Afsky for kloge Kvinder, bøjede sig som et Barn under hendes aandelige Magt. Han paastod, at han daglig voksede som Menneske ved at tale med hende.

Miss Wilson, den rødhaarede Englænderinde, havde snart i tyve Aar vandret omkring lig et Skumpelskud, et halvt Tjenestetyende, i de fornemme Huse. Paa sin Stands Vegne følte hun sig nu ganske stolt over den Maade, hvorpaa Greven behandlede hendes yngre Kollega, og hun gjorde sit til for at lade dem ene saa meget som muligt.

Idag skulde Børnene have Bal og holdtes i den Anledning hjemme fra Skøjtebanen. Da havde denne heller ingen Tiltrækning for deres Onkel. Istedetfor som sædvanligt at tilbringe sin Formiddag nede paa den store Indsø, tog han en Spadseretur udover den brede Landevej, som fører midt igennem Parken. Her strøg hundreder af

Slæder forbi i flygende Fart. Se, der kom jo hans Bror!

Iwan kørte med fire hvide Heste, dækkede med purpurrøde Silkenæt og prydede med en Mængde røde Duske. De blanke Sølvklokker sang saa lystig i den tindrende klare Luft. Han holdt stille midt paa Vejen. Hoppede ud af sin egen Slæde. Steg ind i en anden, hvori der sad en ung, elegant Dame. Det var en berygtet Skuespillerinde ved det tyske Teater.

Aha! — tænkte Stefan — Og for mig holder man Moralprækener.

Han havde imidlertid af Hensyn til »Familjens Ære« undladt at tale med Irma hjemme i Palatset.

Side 75

Men en Eftermiddag mødtes de tilfældigvis i den lange Gang, som førte fra den gamle til den nye Bygning. Med de store Glasruder, hvoraf Taget og den ene Væg bestod, og de utallige Blomster og Planter, lignede dette Rum et duftende Drivhus.

Hun kom fra Grevindens Værelser, og da hun fik Øje paa ham, skiftede Farven paa hendes Kinder.

Goddag, Frøken!

Godaften, Herr Greve! — og hun vilde skynde sig videre.

Skade, at det sner saa stærkt! — sagde han — Jeg er bange for, at Skøjtebanen bliver rent ødelagt. Men hvorfor har De saadant Hastværk?

Tal ikke oftere til mig! — udbrød hun forvirret og uden at kunne møde hans Blik — Og naar De ser mig med Børnene dernede paa Isen, saa kom ikke hen til os! Jeg beder Dem herom som om en stor Tjeneste!

Hvad De siger der er grusomt!

Det er ligefrem hjerteløst! — svarte han. Men saa faldt der ham pludselig noget ind — Min Svigerinde har muligens krænket Dem? Fortæl det bare ganske oprigtig! For jeg vil ikke taale, at De behandles paa den Vis.

Det er bare ædle og højtdannede Mennesker, som ikke misbruger sin Stilling ligeoverfor en underordnet svarte Irma — Men naar man har en rolig Samvittighed, kan man heldigvis bære de mest uretfærdige Ord! — hun saa sig ængstelig omkring — Lad os ikke tale sammen her! — vedblev hun — Huset

Side 76

er fuldt af Tjenere, som alle er mer eller mindre Spioner. Farvel! — og hun gik hurtigt videre.

Det regnede og snede i Dage og Nætter, og Fornøjelsen paa Skøjtebanen forbød sig altsaa af sig selv.

Stefans Ansigt blev mørkt og misfornøjet. Ved Maaltiderne var han ordknap, ofte tavs. Og straks efter at man havde rejst sig fra Bordet, forsvandt han. Da var det en Morgen ved Frokosten. Iwan havde tilbragt hele Natten paa Operaballet og klagede over Hovedpine. Grevinden viste intet Tegn paa Medynk. Naar man altid vil more sig, maa man ogsaa tage Følgerne! — sagde hun i en ligegyldig Tone.

Midt paa Stuens ene Langvæg knejste en høj Egetræsbuffet. Et Bjerg, straalende af Metaller. Et helt Regiment af Skaaler, Bægere, Fade og Krus af Sølv, Guld og Bronze. Foran denne Buffet stod to Tjenere, stive og ranke som Grenaderer. De bar hvide Atlaskesveste og pudrede Parykker. Sorte Frakker med vaabensmykkede Sølvknapper.

Skarlagensfarvede, sølvrandede
Knæbenklæder over hvide
Silkestrømper og høje Ankelsko med
Spænder af Krystal og Rubiner.
Døren, som førte ud til Gangen,
aabnedes lydløst, og en af Tjenerne
fjernede sig.

Straks efter traadte han ind igen,
bukkede dybt for Herskabet og
meldte:

Mademoiselle er kommen hjem
fra sin Morgentur. Hun beder om
øjeblikkelig at faa tale med den ædle
Greve.

Med mig? — udbrød Iwan
forbavset — Men

Side 77

hvad i al Verden betyder det? Er der
Ildløs i Huset?

Sig Mademoiselle, at hun senere
kan meddele mig, hvad hun ønsker!
— faldt Grevinden ind.

Nej, lad hende bare komme! —
sagde Greven — Der maa være
noget mærkværdigt paafærde, siden
hun netop vil tale med mig. Jeg har
jo aldrig vekslet et Ord med den
Person. Før Frøkenen ind! — befalte
han Tjeneren.

Kysser Haanden! — svarte denne
og aabnede Døren.

Irma traadte hurtig ind. Hendes
lange Plychkaabe var fugtig af
nyfalden Sne. Den laa endnu som
Stjerner paa den mørkeblaa Fløjels
Hat og paa det blonde Haar.

Men tiltrods for det sorte Slør,
som dækkede det halve af Ansigtet,
kunde man tydelig se hendes
uvanlige Bleghed samt Spor af
Taarer i de graablaa Øjne.

Herr Greve — begyndte hun, idet
hun nærmede sig Bordet —
undskyld, at jeg afbryder Deres
Maaltid! Men jeg har oplevet noget
saa frygteligt! Noget saa forfærdeligt!

Ædle Greve, hav dog Barmhjertighed med de stakkars ulykkelige! Jag dem ikke ud af deres usle Boliger! De driver dem lige ind i Døden! Jeg skal aldrig glemme; hvad jeg har set imorges.

Men hvad taler De om? — spurgte Iwan med gabende Mund. Og han holdt endnu Gaffelen med Skinke—

Side 78

stykket højt ivejret, idet han rent glemte at lægge det tilbage paa Tallerkenen.

Hvad taler De om? — istemte Grevinden ligesaa overrasket.

Jeg gik ud tidlig imorges for at besøge en Landsmandinde, som ligger paa Hospitalet — fortalte Irma — Jeg maatte forbi Sagbruget ovre i Buda. Aa, for et gruopvækkende Syn! Jeg finder ikke Ord til at skildre det.

Hvad vedrører da dette mig? — spurgte Iwan mere og mere forbavset.

Jo, Herr Greve! I Nærheden af Bruget ligger der en gammel Bygning. Man fortalte mig, at den tilhører Grev Iwan Jøsika. Huset er indrettet til Boliger for fattige.

Iwans Aasyn formørkedes.

De store Oversvømmelser har gjort Hundredetusinde hjemløse i de smaa Landsbyer — vedblev hun — Budapest er i disse Dage overfyldt af Provinsfolk, som søger Tag over Hovedet. Grev Jøsika skal derfor have fordoblet Priserne paa disse elendige Huller i det faldefærdige Hus.

Hvorledes tør De vove at blande Dem i mine Sager? — tordnede Greven.

Jeg siger, det er grusomt, samvittighedsløst! — svarte Irma

uden at lade sig skræmme. Hun løftede sit Slør og saa ham lige i Ansigtet. Hendes dybe Øjne flammede, hendes Læber skalv af Sindsrørelse, Blodet jog op i de blege, fint formede Kinder, og Stemmen fik pludselig en Kraft og en Glød, som ellers var ukendt

Side 79

for hendes stille, beherskede Væsen. — Disse ulykkelige, som med stort Besvær har faaet ligget nogle Gylden sammen for at betale Lejen, er nu bleven jagede ud i den bidende Kulde midt om Natten. Oldinge, Kvinder og Børn, Krøblinge og syge. Og i sin Fortvivlelse har de gaaet op til Bruget og lagt sig i det varme Vand, som strømmer ned fra Dampsagen. De stakkars uvidende Mennesker indbildte sig at kunne sove paa denne Vis. Jeg kom der forbi, da Politiet holdt paa at trække Ligene op af Vandet, døde, halvdøde og bevidstløse mellem hverandre. Aa, jeg glemmer det aldrig! Greve, De har utallige Menneskers Liv paa Deres Samvittighed!

Men hvad er da dette for Historier? — spurgte Grevinden og saa fra den ene til den anden.

Jeg er ligesaa overrasket som fornærmet over Deres Taktløshed! — svarte Iwan med blaa, oppustede Kinder, mens hans ellers halvt tillukkede Øjenlaag trak sig krampagtigt ivejret — Bestyrelsen af mine Ejendomme overlader jeg til mine Husfogder. De har at aflægge mig Regnskab. Selv blander jeg mig aldrig i den Slags Detaljer.

Jeg tænkte nok, at Greven ikke vidste Besked om alt dette — svarte Irma — Jeg kunde ikke tro, at De skulde ville tillade en saadan Hjerteløshed. Men nu, naar De ved

det, irettesæt da disse Husfogder!
De misbruger jo Deres Tillid paa den
mest oprørende Maade. Denne
barbariske Haardhed kaster et falsk
Skær over Grevens eget Navn.

Naar jeg ønsker Frøkenens Raad,
skal jeg have

Side 80

den Ære at underrette Dem derom
— svarte Iwan med isnende Kulde.

Frøken Wobrewsky, pak Deres
Sager og forlad vort Hus! — sagde
Grevinden med en fortørnet Mine —
Rejsen tilbage til Paris kan De selv
betale. Rigtignok staar der i vor
Kontrakt, at den skal betales af mig.
Men da De faar Afsked paa Grund af
usømmelig Opførsel, bryder jeg mit
Løfte i saa Henseende.

Irma syntes knapt at have hørt
Grevindens Ord. Herr Greve —
fortsatte hun — jeg bønfalder Dem
om Hjælp til disse Ulykkelige! Gud i
Himlen vil lønne Dem derfor.
Smaabørn og Kvinder er halvdøde
jagede ud til Egnen omkring
Fæstningen Bloksbjerg. De har søgt
Ly i Jordhuler. Tænk paa
Fugtigheden og paa de tyve Graders
Kulde!

Greven rejste sig, pegte paa
Døren og skreg med hæst Stemme:

Det er nok! Ud af Værelset! Ud af
Huset!

Irma vendte ham Ryggen og
nærmede sig Døren.

Hurtig stod Iwan ved hendes
Side. Bød hende Armen for at føre
hende ud.

Stol paa mig! Jeg skal gøre, hvad
jeg kan! — sagde han med fast
Stemme.

Nej, følg mig ikke! — bad hun og
gik forbi ham ud af Værelset.

Det var et Optrin! — udbrød
Grevinden i en spottende Tone.

Hendes Mand fortsatte paa Fransk, for at Tjenerne ikke skulde forstaa, hvad der taltes om:

Side 81

Stefan, jeg har sagt dig klart og tydelig, at dine Kærlighedseventyr skal holdes udenfor mit Hus!

Ja, — istemte Grevinden — jeg frygter ogsaa, at det er min Svoger, som er Skyld i denne hendes utrolige Frækhed. Børnene fortæller, at du daglig viser dig sammen med hende nede paa Skøjtebanen. Det er virkelig højst upassende, at en Jøsika gør Kur til en Guvernante.

Jeg har indtil Dato forstaaet at værge om min Ære fuldt saa vel som nogen anden af vor Slægt — svarte den unge Mand med lynende Øjne — Og jeg skal snart vise, at jeg i saa Henseende ikke behøver at gaa i Skole hos nogen!

Stefan kaldte paa sin Kammertjener og gav Ordre til at pakke sammen og bringe hans Kufferter ned i Hotel Europa. Han forlod derefter Palatset uden at have sagt Farvel til sin Familje. Fra nu af havde han gjort Irmas Sag til sin egen, og han vilde ikke opholde sig en eneste Dag i det Hus, hvorfra hun var jaget bort. Han opsøgte personlig Politichefen og overleverede i dennes Hænder omtrent alt, hvad han kunde raade over af kontante Penge. De skulde uddeles blandt disse Elendige, hvis Skæbne laa hende saa varmt paa Hjerte. Hans Kusk fik imidlertid Ordre til at holde med Slæden udenfor Iwans Port og køre efter Frøken Wobrewsky for at se, hvor hun tog ind.

Stefan ventede i Hotellet. Han sad ved Vinduet og saa ud over Donau. Tusinder af Mennesker langsmed Flodens Bredder. Løse

Isflager skvulpede op og ned, og under dem steg Vandet med hver Time. Alle

Side 82

Beboerne i de nye, pragtfulde Huse langsmed Stranden ventede i aandeløs Spænding paa, hvad Aftenen skulde bringe. Hvis Floden steg over Bredderne, kunde den ødelægge Vareoplag og Bygninger af Millioners Værdi. Hver Dag bragte Aviserne Bud om nye Ulykker fra en Mængde Landsbyer, som var forsvundne under Vandstrømmen.

Stefan havde allerede røget en halv Snes stærke, tyrkiske Cigaretter. Naar nu Ingnatz kom tilbage og bragte ham Frøken Wobrewskys Adresse, hvad saa?

Jo, han vilde skynde sig til hendes nye Bolig.

Og der?

Ja, der maatte da ske noget!

Hvor var hun fager, hvor var hun herlig, denne blege, stille Pige! Hun bar sine egne Ydmygelser med heroisk Taushed. Men gjaldt det andres Lidelser, da sprang hun frem paa Skandsen og fægtede med Løvindens stolte Mod — selv om hun udsatte sig for at tabe en fordelagtig Stilling og blive krænket paa den mest saarende Vis.

Endelig kom da Kusken og fortalte, at Frøken Wobrewsky var kørt ud til et stort, nyt Hus, Nummer 20 i Andrassygade. Over Porten hang det franske Konsulats Skilt.

Samme Aften ringle Stefan paa Konsulens Dør. Han leverte sit Visitkort og spurgte, om Frøken Wobrewsky tog imod. Men Pigen kom øjeblikkelig tilbage med den Besked, at Frøkenen ikke var frisk. Hun lod bede Greven undskylde, at

han havde ulejligen sig forgæves.

Side 83

Og er Konsulen heller ikke tilstede? — spurgte Stefan, som ikke saa let lod sig vise Døren.

Jo, vær saa god! — svarte hun og førte ham ind i Stuen.

En liden Pariser med skaldet Hoved og spidse, sorte Knebelsbarter rejste sig fra Sofaen og gengældte Stefans Hilsen.

Tør jeg spørge, hvad jeg skylder Æren af Deres Besøg? — spurgte han og rullede en lav Lænestol henimod den fremmede.

Jeg havde ønsket at se Frøken Wobrewsky — forklarte Stefan — Men Pigen fortæller mig, at hun ikke er frisk.

Nej, desværre! — svarte Konsulen — Hun har havt store Ubehageligheder. Det er ikke saa let for en ung Kvinde at kæmpe sig frem i et Land som dette.

Jeg var selv tilstede og ved, hvorledes alt gik for sig — sagde Stefan — Og jeg beklager i høj Grad, at min egen Slægt har kunnet opføre sig saa, hvad skal jeg kalde det? uridderlig, ja ligefrem tølperagtig overfor en dannet Dame.

Det glæder mig at høre saadanne Ord fra Grevens Mund — svarte Franskmanden.

Og jeg kommer her for at spørge Frøken Wobrewsky, om hun vil blive min Hustru — fortsatte Stefan — Jeg vilde helst have talt med hende selv. Men da hun ikke kan modtage mig, ved jeg ingen anden Udvej end at lade det gaa gennem Herr Konsulen.

Side 84

Franskmanden blev saa overrasket, at han næppe kunde finde Ord til at udtrykke sig.

Men, Herr Greve, er det da virkelig Deres Alvor? — spurgte han og stirrede paa den ungarske Magnat, som stod for ham ganske rolig.

Alvor? Ja, naturligvis er det mit Alvor! Og hvis De vil have den Godhed at gaa ind og tale med hende, saa skal jeg vente paa Svaret. Konsulen bukkede og forsvandt. Stefan kunde ikke sidde rolig. Han begyndte at vandre op og ned paa Gulvet med nervøs Rastløshed. Det var et moderne Hus. Stole, Borde og Tæpper af ti forskellige Farver, Former og Størrelser, saaledes som det bruges i de franske Saloner.

Det varede temmelig længe, inden Konsulen atter viste sig.

Frøkenen takker saa meget for Æren — sagde han — men....

Men? — spurgte Stefan i stærk Spænding.

Hun frygter, at dette Tilbud kun er Udbruddet af en forbigaaende, ædelmodig Stemning. Hun er ræd for, at en saadan Forbindelse vilde udsætte Greven for altfor mange Ubehageligheder. Hun tror derfor, det er klogest og rigtigst, at hun rejser tilbage til Paris.

Jeg er mig fuldstændig bevidst, hvad jeg gør i denne Stund — svarte Stefan bestemt — Har Frøken Wobrewsky nogen Følelse for mig, da maa hun kunne vide dette ligesaa godt nu, som naar hun kommer tilbage til Frankrig. Jeg forlader ikke dette Væ-

bestemt ja eller nej! — Og dermed satte han sig ganske rolig.

Konsulen smilte forbindtligt. Ja, da maa jeg vel gaa tilbage og fortsætte Underhandlingerne! — sagde han og forlod paany Stuen.

Nogle Minutter efter aabnedes Døren, og Irma Wobrewsky traadte ind.

Et Par Uger senere underrettede Stefan sin Far om, at han var gift. Han havde ladet sig vie i den franske Kirke til Frøken Wobrewsky, og han meldte sin forestaaende Hjemkomst til Gatschkin. Det vilde ganske vist blive en Glæde for hans Far at gøre den nye Svigerdatters Bekendtskab. Hendes Mage i Godhed, Forstand og Skønhed fandtes ikke i hele Verden.

Den gamle svarte med omgaaende Post. Han vilde ikke paa noget Vilkaar modtage denne fremmede, som havde trængt sig ind i Familien. Og han tilføjede, at saalænge Sønnen levede sammen med denne polskfranske Eventyrerske, maatte han give Afkald paa enhver Pengeunderstøttelse fra sin Far.

Men vi behøver da ikke at bukke under, fordi din Slægt slaar Haanden af os! — sagde den unge Grevinde — Det er jo de færreste Mennesker, som kan leve af sin Kapital. Vi er begge unge og stærke. Lad os arbejde! Det er jo de fleste Menneskers Lod.

Men i Budapest var det umuligt for en Jøsika at finde nogen Beskæftigelse. Det nygifte Par drog derfor afsted til Wien. Men her begyndte de samme Vanskeligheder. Hvorsomhelst den vakre Ungarer

meldte sig, fik han et høfligt Afslag. Naar en Mand med hans Navn søgte et praktisk og beskedent Livserhverv, kunde det bare betyde, at han var kommen paa gale Veje, og at Faderen derfor havde slaaet Haanden af ham. Sine fordums Kammerater, flotte Gardeofficerer og fornemme Modekavallerer, som ødede sine Formuer i det muntre Wienerliv, kunde han umulig opsøge. Thi han var blottet for Midler til at deltage i deres kostbare Forlystelser. For at spille Hasard med Guld og Heste kræves der en fyldt Pung, og Stefans var snart udtømt. De lejede nogle Værelser i en afsides Gade bag Universitetet, og han maatte finde sig i, at hans Hustru søgte Elever i det franske Sprog. En Dag traf de tilfældigvis paa Ringpladsen en østerigsk Baronesse, som var langt ude i Slægt med det Jøsikaske Hus. Hun bad dem besøge sig, og da Irma havde sat hende ind i Forholdene, lovede den gamle Dame at gøre alt, hvad hun magtede, for at støtte sin Slægtning. Det lykkedes virkelig ogsaa at faa ham anbragt som Sekretær hos en afdanket Minister. Denne vilde udgive sine Livserindringer. Men da han selv: var næsten blind, behøvede han nogen, som kunde skrive efter Diktat. Det var et lidet lønnende Arbejde, men Indtægten tjente iallefald til at dække de daglige Udgifter.

Stefan blev mager og bleg. Han havde før været munter og snaksom, kæk og livsfrisk. Nu glemte han næsten at tale.

Hvorfor fulgte jeg ikke min første Indskydelse og rejste til Paris? — sagde hans Hustru en Dag — Det

nager mig at tænke paa, at det er mig, som har trykket dig ned i denne skæve Stilling. For min Skyld maa du taale Savn og Ydmydelser. For min Skyld maa du give Afkald paa den Verden, hvori du hører hjemme.

Men da blev Stefan heftig.

Irma, jeg vil ikke høre saadanne Ord! — svarte han — Du selv er den fulde Erstatning for alle de Savn, du taler om. Indbilder du dig, at du er gift med en Dumrian eller en Døgenigt! Skulde jeg ikke have Kraft til at bære Følgerne af mine egne Handlinger?

Men tiltrods for disse Ord led han dog selv et dagligt Martyrium, det der kendes af alle dem, hvem egne eller andres Forseelser tvinger ned i Livsvilkaar, som ikke svarer til deres Stand og Opdragelse.

Da det unge Par havde været gift i halvandet Aar, kom der Underretning om, at hans Far var død af et apoplektisk Slag. I Testamentet var Ivan indsat til Universalarving. Men hændte det, at Stefan fik en Søn, skulde denne erholde en Million Gylden. Renterne skulde Faderen have Ret til at bruge indtil Sønnens Myndighedsalder. Hvis Ivan døde uden mandlige Arvinger, skulde Fædrengodset gaa over til Broderens Søn.

Had, endog i Graven! — mumlede Stefan med Bitterhed — Livsvarig Straf fordi jeg har handlet som en hæderlig Mand!

Den afdødes Formue var omtrent ti Millioner, og heraf skulde en Tiendedel tilfalde en mulig Efter-

kommer! Et Ben, som slængtes til en sulten Mund! Irma søgte at trøste

ham saa godt, hun kunde. Om tre Maaneder er du Far — sagde hun — Kanske Gud hører vore Bønner og skænker os en Søn. Og da vil jo Renterne af en Million være mere end nok til at gøre os uafhængige af andres Barmhertighed.

De rejste straks tilbage til Ungarn og flyttede op i Buda. Dette var Magyarernes første Hovedstad, mens Pest langt senere blev grundlagt af tyske Købmænd. I de gamle, enetages Bygninger med store Gaardsrum, otterudede Vinduer og lavloftede Sale bor nu for det meste Officerer, som gør Tjeneste ved Fæstningen. Her er endnu saa stille, som laa hele Byen og drømte om sin stærkt bevægede Fortid. Tyrkiske Røvere hjemsøgte Landet. Alle Mænd levede og døde paa Slagmarken.

Her tilbragte Stefan og hans Hustru tre stille Forventningens Maaneder. Endelig slog Timen. En Søn kom til Verden.

Efter Ivans Ønske var dennes Huslæge tilstede for senere med Ed af kunne bevidne, at der ikke skete noget Bedrag, men at Barnet virkelig var af det mandlige Køn.

For en Fest! For en lykkelig Dag efter saa lang Tids haarde Prøvelser!

Saasnart Moderen var kommen op, flyttede de over paa den anden Side af Donau. Det vakreste Strøg af denne Bydel er Andrassygaden, som beboes af det

Velhavende Borgerfolk. Intet Sted i Europa ser man samlet en Række Bygninger pragtfuldere end disse. Verandaer, baarne af mægtige Søjler med forgylde Kapitæler, hvidt, rødt og blaat Marmor, Indgangsporte, hvis Vægge er prydede med

mythologiske Freskomalerier, Trappegange med Jernrækværk. forestillende hele Optrin af Ungarns Historie, Gasarmestager med Fødder af sort Marmor, indlagt med Sølv, og hvis Top er et Blomsterbæger af de kostbareste Stensorter og de mest straalende Farver. Men Værelserne er som oftest mer end tarvelig udstyrede. Det er en slaaende Modsætning til Aristokratiets Bydel. Her er det Ydre som oftest uanseligt. Det Indre rigt og pragtfuldt. Men da disse Palatser udelukkende beboes af Selvejere, som ikke ønsker fremmede under samme Tag, maatte Stefan søge Tilflugt i et af de moderne Huse.

Hvilken lykkelig Tid tilbragte de ikke her! Den ældste Bror havde ingen Sønner, og det var altsaa Gatschkins Arving, som voksede til paa Irmas Skød. Stefan opsøgte paany sine fordums bekendte. Og den skønne Grevinde kunde optræde paa en Maade, der stemte overens med hendes Mands høje Rang.

Men de to Brødre omgikkes aldrig. Og mødtes de paa Gaden eller i Selskaber, hilste de hinanden som fremmede.

Da den lille Arving var otte Maaneder gammel, døde han af Difteritis. Og samme Dag, Barnet blev begravet, lod Iwan sin Bror vide, at Renterne ikke mere udbetaltes.

Irma syntes for første Gang knust under Skæb-

nens Haardhed. Halvparten af Dagen sad hun ved Sønnens Grav. Og naar hun var hjemme, laa hun paa Sofaen og talte ikke et Ord. Hendes Ansigt var blegt. Hendes

dybblaa Øjne underløbne af brune Skygger, den fintformede Mund farveløs. Det viljestærke Udtryk havde vejet Pladsen for en fuldstændig Slaphed.

Hendes Mand blev saar i Sindet. At vende tilbage til Wien for atter engang at begynde den eventyrlige Jagt efter et Livserhverv, forekom ham umuligt. Han anlagde Proces imod Broderen, idet han gjorde Krav paa at arve sit Barn.

Men Iwan paastod: naar deres afdøde Far havde gjort den yngste arveløs, da betød dette, at Formuen aldrig, paa nogetsomhelst Vilkaar, skulde falde i Stefans Hænder.

Dommen blev afsagt til Fordel for den ældste Bror, og Stefan var dermed paany bragt til Betlerstaven. Da han kom hjem fra Retten, laa hans Hustru som vanlig paa Sofaen. Hun vidste, hvorfra han kom, men spurgte alligevel ikke om Udfaldet. Han fortalte heller intet. Han gik hurtig ind i Sovekammeret og lukkede Døren i Laas efter sig. Han kastede sig ned paa Sengen og skjulte sit Ansigt i det blaa Silketæppe. Han græd, græd, hjælpeløs, fortvivlet.

Det var første Gang siden hans Giftermaal, at Modløsheden overvældede ham.

Ved Siden af Sengen stod der en flad Mahognikasse. Den indeholdt to ladte Pistoler.

Han tog den ene.

Side 91

Pressede det kolde Staal imod Panden.

Men nej! Hvorledes vilde det da gaa med Irma? Ene og uden Penge i et fremmed Land mellem hjerteraa Mennesker.

Hen betænkte sig og lagde

Vaabnet tilbage paa sin Plads.

Blandt Forvalterens Sønner paa Gatschkin var der en ung Kæmpe, som hed Attala. Denne havde spillet en vis Rolle i de to Brødres Barndom. Engang da Iwan under en Leg nede i Parken havde forurettet sin yngre Bror, havde den jevnaldrende Attala taget dennes Parti. Den tolvaarige Iwan havde da slaaet Attala lige i Ansigtet med sin Stok, hvorover denne blev saa rasende, at han havde kastet sig over den unge Greve. Og det vilde ganske vist have faaet et sørgeligt Udfald for Iwan, om ikke en af Husets Tjenere tilfældigvis var kommen til og havde lagt sig imellem.

Fra denne Dag af nærrede Iwan et uudslukkeligt Had til Forvalterens Søn, hvilket denne gengældte af hele sit Hjerte. Men ligesaa brændende som hans Uvilje var imod den ældste Bror, ligesaa ubrødelig var ogsaa Kærligheden til den yngste. Og denne følte et virkeligt Venskab for den uvidende Bondegut, der var stærk som en Bjørn, kløgtig som en Falk. Da begge voksede til, blev Attala hans tro Ledsager paa Jagt og Fisketure, og ude i Naturens Ensomhed tiltalte Stefan ham stundom med »du«. Naar dette skete, knejste Bjørneskikkelsen altid med Hovedet. I Un-

Side 92

garn siger nemlig alle adelige »du« indbyrdes, mens »De« bruges overfor Underordnede og Tjenere. Derfor var dette Ord en uhørt Ære, som den unge Bonde forstod at sætte Pris paa.

Ikke før havde den ældste Bror arvet Godset, saa blev Attala, som allerede for flere Aar siden havde

overtaget sin gamle Fars Forpligtelser, afskediget. Da han var dygtig og arbejdssom, fik han med stor Lethed en lignende Plads paa et af Nabogodserne. Men den Krænkelser, han havde lidt ved at blive bortjaget uden Grund og Varsel, havde sat dybe Mærker i hans lidenskabelige Sjæl. Og hvad der eggede ham endnu mere, var den Uret, som var bleven begaaet imod den yngste Greve. Attala kunde hverken skrive eller læse; men ved Hjælp af en lærd Mand i Nabolaget havde han alligevel i Aviserne kunnet følge hele Processens Gang. Da denne var afsluttet, tog Forvalteren en rask Beslutning. Han samlede sine Sparepenge og rejste afsted med Jernbanen. Som han havde forsvaret den unge Herre hin mindeværdig Dag i deres Barndom, vilde han ogsaa gøre det nu. Med sit heftige Sind kunde han gerne have dræbt Iwan for at frelse Stefan. Men hans naturlige Kløgt sagde ham, af en slig Voldshandling ikke i mindste Maade vilde gavne den forurettede. Her maatte man sejre ved List — og Attala havde netop et Rovdyrs slue Natur. Han havde ogsaa den urokkelige Tro, at der fandtes retsindede Mennesker blandt hans Landsmænd, og det var alle disses Hjælp, han vilde paakalde.

Ankommen til Budapest henvendte han sig til en

Side 93

offentlig Skriver, som sad i en Bod paa Franciskanerpladsen. Her forfattedes Frierbreve og lignende for Folk, som ikke havde lært at bruge Pennen. Den rejsende aabnede sin Tegnebog og fremviste den Sum, han havde opsparret gennem hele sit

Liv. Skriverens Øjne lyste af Begær.
Han var straks færdig.

Men saa behøvede der senere en
Bogtrykker samt et Dusin stærke,
paalidelige Mænd.

Ja, Skriveren paatog sig at være
Sammensværgelsens ledende Aand
— Planen var glimrende og kunde
umulig mislykkes.

Om Aftenen, naar Attala hvilte
fra sit literære Samarbejde,
vandrede han som oftest ud til det
Hus, hvor han havde faaet opspurgt,
at Stefan boede. Her kunde han
blive staaende og stirre op i
Vinduerne med Taarer i Øjnene og
Haanden paa Hjertet. Men han
vovede aldrig at røbe sit Besøg i
Byen. Han kendte jo godt Grev
Stefans Karakter og vidste, det var
tvivlsomt, hvorvidt denne vilde
billige de Vaaben, som nu smededes
imod den anden Bror.

Hovedstaden var flagsmykket i
Anledning af Kejserens forestaaende
Ankomst. Han havde nemlig lovet at
aabne den store Kunst og
Industriudstilling, og Aftenen forud
var flere af Hoffets Embedsmænd
afrejste for at møde Hs. Majestæt
ved Grænsen.

Det var en skinnende, solblank
Sommermorgen, da Toget ankom.
En lang Række Vogne, forspændt
med fire smaa, ungarske Heste, drog
op gennem Gaderne, hilset af en
begejstret Menneskesværn. I den

Side 94

første Vogn saaes de kejserlige
Herskaber. I den følgende den
østerigske Overhofchef samt Iwan
Jøsika. Da Vognen drejede ind i den
Gade, hvor Iwan boede, maatte der
køres i Skridtgang paa Grund af den
store Folkemængde.

Denne var sikkert hidkaldt af noget mere end bare Nysgerrighed efter at gense Landets regerende Fyrste. Man hujede og skreg, fægtede med Armene, pegte paa det Jøsikaske Palats, lo og peb. Nogle skrigende Røster læste højt af en liden Bog.

Hør! Hør!

Elåll! Elåll!

Da Iwan nærmede sig, steg Støjen. Det var som en voksende Orkan.

Se, der er han! Brodermorderen! Aagerkarlen, som suger Blodet af sin egen Slægt!

Raadne Æbler og modne Blommer regnede ned i hans Vogn.

Iwan stirrede paa sine Medborgere med Øjnene vidt opspilede af Forbauselse. Frem og tilbage paa Fortauget gled nogle brede Skilte, hvorpaa der stod trykt med røde Bogstaver:

*Brødrene Jøsikas Skandalproces.
Tilsalgs for ti Kreuzer.*

Hundreder om ikke tusender af dette Skrift solgtes i en rivende Fart. Det læstes højt. Familien Jøsika havde gennem mange Slægtled udmærket sig ved mer eller mindre eventyrlige Elskovshistorier. De havde bortført unge Piger og duelleret med fornærmede Egtemænd. Og Iwans flotte Liv bag Kulisserne stod skil-

Side 95

dret med usminket Nøjagtighed. Han underholdt hele det tyske Teater, for at en vis Dame kunde faa Anledning til at optræde i første Rangs Roller. En bekendt Danserinde viste sig i Baletten med Brillantsmykker til hundrede tusend Gyldens Værdi. Alle kendte hendes Beundrer. Han forærte bort

fyrstelige Ejendomme, naar det gjaldt at tilfredsstille Forfængeligheden. Men ingen af disse Herrer var gjorde arveløse; for de havde alle havt den »store Fortjeneste« at gifte sig i sin egen Stand. Kun den yngste af Slægten havde fulgt sit Hjertes Valg, og af denne Grund blev han nu straffet som en Forbryder. Man nægtede ham en Skærv af hans Fædres Ejendomme, og selve Tribunalet godkendte denne oprørende Uret.

Kejserens Vogn maatte standse flere Gange. Og det høje Herskab syntes ligesaa overrasket som ubehagelig berørt ved disse uvanlige Optøjer.

Iwan var afvekslende rød som en kalkunsk Hane og graahvid som en Kalkvæg. Pludselig rejste han sig, aabnede Vogndøren og sprang ned. De gyldne Sporer i hans høje Rytterstøvler klirrede imod Stenbroen. Kæderne over hans Bryst, der straalte af Smaragder, Topaser og Amethyster, raslede, som om de knustes i tusende Stykker. Han trak sin krumme Sabel, hvis Haandtag og Skede funkede af Perler, Guld og Diamanter, og styrtede lige ind paa den nærmeste Opraaber. I et eneste Sekund var Skiltet kløvet fra øverst til nederst, og Opraaberens Haand trillede sammen med Træstumper og Bøger henover Fortauget. Blodet

Side 96

sprøjtede højt ivejret og farvede de hvide Fjær i Grevens runde Barret.

Der rejste sig et Stormhyl af Vrede fra de omknnngstaaende, og Iwans Dage vilde sandsynligvis været talte, hvis ikke det ridende Politi havde dækket ham. Han blev tvungen til paany at tage Plads i

Vognen, og Toget rullede langsomt videre.

Den næste Morgen fik Brødrene Jøsika Ordre til at møde paa det kejserslige Slot i Buda.

Hans Majestæt modtog dem i sit Arbejdsværelse. Det var en stor Sal, fra hvis Vinduer det herligste Udsyn over Donaus grønne Bredder og over Pest paa den anden Side Broen. Billederne i Gobelintapeterne forestillede Ungarernes Krige imod de østlige Naboer. De høje Armstole glimrede i gammeldags Gyldenlæder. Mellem de to øverste Vinduer hang et legemsstort Portræt af Marie Theresia i Kroningsdragt.

Kejseren stod oprejst foran sin berømte Stammor og hilste begge Brødrene med en let Hovedbøjning. Han stirrede dem med prøvende Strenghed lige i Øjnene og henvendte sig derefter først til den yngste.

Min kære Greve — sagde Hans Majestæt — jeg har hørt Tale om dit berømte eller berygtede Skamskrift. Du afslører for Offentligheden dine nærmeste Slægtnings private Liv. Og Hensigten er sandsynligvis at presse Penge af din Bror. Men jeg maa tilstaa, jeg finder dette Middel lidet sømmeligt for en Adelsmand.

Iwan knejste. Hans Smil var Triumf.

Side 97

Deres Majestæt — svarte Stefan med uforstyrret Ro, idet hans aabne Blik mødte Kejserens — det Skrift kender jeg ikke.

Du kender det ikke? Hvem er da Forfatteren? Man siger, det er dig.

Det gør mig ondt, at jeg har Fjender, som har kunnet bagvaske mig til den Grad — svarte Stefan

paany — Jeg giver mit Æö resord paa, at Forfatteren er mig ubekendt.

Saa!... sagde Kejseren og betænkte sig et Øjeblik. Derefter vendte han sig til den anden — Hvad jeg beklager endnu mer end dette Skandaleskrift, og hvad jeg finder endnu mer uværdigt, det er din Fremfærd, min gode Grev Iwan. Jeg har hørt, at den afdøde Greves Formue skal beløbe sig til henved ti Millioner Gylden, og du nægter din Bror en Tiendedel deraf. Du vil hindre ham i Muligheden af at kunne føre en anstændig Tilværelse.

Det var min Fars Vilje. . . . stammede Iwan.

Om den gamle Greve har været uretfærdig, er dette ingen Grund for dig til at fortsætte paa samme Vis — sagde Kejseren strengt — Du har opført dig som en Kræmmer og ikke som en Adelsmand. Ødselhed var forhen de ungarske Magnaters største Fejl. Skal man nu gaa til den modsatte Yderlighed og vise sig som Gnier?

Deres Majestæt....

Inden Aften er denne Sag ordnet paa en anstændig Maade! Hvis ikke har du i Morgen Afsked fra Hoffet.

Hermed var Audiensen forbi.

Side 98

Da de to Jøsikaer kom ud i Forværelset, maalte de hinanden med et langt Blik. I Stefans laa der kun rolig Haan. Iwan derimod stirrede paa sin yngre Bror med kogende Raseri, som om ønskede han at styrte sig over ham for at rive ham i tusende Stykker. Men Rummet var opfyldt af Hoffolk og Gardeofficerer, som klogelig skilte dem, inden noget Sammenstød fandt Sted.

Da Iwan steg ned ad den brede,

hvide Marmortrappe, mumlede han i Skægget:

Gnier!.... Kræmmer!.... Afsked fra Hoffet! . . . .Nej, Penge kan ogsaa betales for dyrt!....

Samme Aften fik Stefan Besøg af en Forretningsmand, som overrakte ham Statspapirer paa en Million Gylden.

Hermed tør jeg nok anbetro Dem, at Deres Bror deler halvt — sagde Agenten.

Og da Stefan spurgte om Meningen af disse Ord, svarte han:

Den lille Skuespillerinde — Greven forstaar nok, hvem jeg mener — er en sand Vampyr. Hun suger Blodet af alle, som kommer indenfor hendes Rækkevidde. Det er utvilsomt hendes Skyld, at Grev Iwan har været i Aagerkarlenes Kløer mange Aar inden den gamle Greves Død.

Ah, er det saaledes fat? — udbrød Stefan — Ja, da fortjener han heller ikke at have en Kreuzer i sin Lomme! —

Kæmpen Attala forsvandt fra Budapest ligesaa ube-

Side 99

mærket, som han var kommen, og Familjen Jøsika fik aldrig hans Hemmelighed at vide.

Stefan og hans Hustru forlod ogsaa Byen og nedsatte sig i det sydlige Ungarn. Her lever de endnu paa et Gods, hvis Rigdom bestaar i Vinbjerger og mineralske Kilder. Irma har fuldstændig genvundet sin Sundhed og med den sit fordums frejdige Sind. Hun har faaet sin Mand til at iværksætte sin Yndlingstanke: Oprettelsen af Skoler for de lavere Stænder. Og Grev Stefan Jøsika nævnes nu overalt

som en af sit Lands Velgørere.

Slut !